

PO NATO VALSTYBIŲ PASITARIMŲ BRIUSELYJE

Pirmoje eilėje iš kairės į dešinę: Javier Solana, ES užsienio reikalų vadovas, Valdas Adamkus, Lietuvos Respublikos prezidentas, Čekijos Respublikos prezidentas Vaclav Klaus, JAV prezidentas George W. Bush, Latvijos Respublikos prezidentė Vaira Vike-Freiberga, NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer, Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac, Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski, Slovakijos Respublikos prezidentas Ivan Gašparovic, Rumunijos prezidentas Traian Basescu. **Antroje eilėje** iš kairės į dešinę: Danijos ministras pirmininkas Anders Fogh Rasmussen, Čekijos Respublikos ministras pirmininkas Stanislav Gross, Kanados ministras pirmininkas Paul Martin, Bulgarijos ministras pirmininkas Simeon Saxe-Coburg Gotha, Belgijos ministras pirmininkas Guy Verhofstadt, D. Britanijos ministras pirmininkas Tony Blair, Turkijos ministras pirmininkas Recep Tayyip Erdogan, Ispanijos ministras pirmininkas Jose Za-patero, Slovėnijos ministras pirmininkas Janez Janša, Slovakijos ministras pirmininkas Mikuleš Dzurinda. **Trečioje eilėje** iš kairės į dešinę: Estijos ministras pirmininkas Juhan Parts, Vokietijos kancleris Gerhard Schröder, Graikijos ministras pirmininkas Kostas Karamanlis, Vengrijos ministras pirmininkas Ferenc Gyurcseny, Islandijos ministras pirmininkas Halldór Asgrimsson, Italijos ministras pirmininkas Silvio Berlusconi, Liuksemburgo ministras pirmininkas Jean-Claude Juncker, Olandijos ministras pirmininkas Jan Peter Balkenende, Norvegijos ministras pirmininkas Kjell Magne Bondevik, Portugalijos užsienio reikalų ministras António Monteiro. Briuselis, vasario 22 d.

NATO nuotr.

ŠAMONINGA RUSIJOS PREZIDENTO PROVOKACIJA

Vilnius, vasario 24 d. (LGJTIC). Rusijos prezidento Vladimir Putin išsakyta pozicija, teisinanti Molotovo-Ribbentropo paktą, turėtų išsklaidyti visas abejones tų, kurie dar dvejavo dėl to, ar verta vyksti prezidentui Valdui Adamkui į pergalės prieš nacius 60-mečio minėjimo iškilmes Maskvoje, ar ne. Taip mano Seimo narė konservatorė Rasa Juknevičienė.

Antradienį, duodamas interviu Slovakijos radiui "Radio slovensko" ir televizijos stočiai STV, Rusijos vadovas pareiškė, kad Molotovo-Ribbentropo paktą Sovietų Sąjunga pasirašė siekdama "užtikrinti savo interesus ir savo vakarinių sienų saugumą".

"Akivaizdu, kad tokia pačia dvasia, kaip kad ir šio V. Putin pareiškimo, vyks ir minėjimas Maskvoje, ir Baltijos šalių prezidentai, jei dalyvautų jame, būtų pastatyti į labai keblią padėtį", - Eltai sakė R. Juknevičienė.

Parlamentarė taip pat sakė tikinti, jog prezidentas V. Adamkus po šio V. Putin pareiškimo nedels ir pareikš savo nuomonę - nevykti į Maskvą.

Tuo tarpu konservatorius europarlamentaras Vytautas Landsbergis mano, kad ir be šio V. Putin pareiškimo Lietuvos prezidento pozicija ir negalėtų būti kitokia - kaip tik nevykti į Maskvą.

"Tokiu V. Putin pareiškimu Rusija žengia labai tiesiai žingsnį atgal nuo savo demokratinio pakilimo laikotarpio, kai Molotovo-Ribbentropo paktas buvo pasmerktas ir įvertintas kaip teisiškai niekinis ir negaliojantis nuo pat jo pasirašymo dienos. Dabartinė Rusija stovi Stalino pusėje. O tai, kad ji gina interesus užgrobti gretimas valstybes - yra visiškai atviras cinizmas", - Eltai sakė V. Landsbergis.

Europarlamentaras teigė, jog trečiądienį Bratislavoje

(Nukelta į 4 psl.)

prie gerų kaimyninių santykių ir savitarpio supratimo. Istorija yra tokia, kokia yra, ir šiandien negalima jos pakeisti", - teigiama pareiškimе.

URM teigia dėsianti visas pastangas, kad kartu spręstų aktualius visai Europai ir pasauliui saugumo, ekonominės ir socialinės raidos uždavinius.

V. LANDSBERGIS PRAŠĖ G. W. BUSH PAGALBOS ČEČENIJAI

Bratislava, vasario 25 d. (*Lietuvos žinios*). Slovakijos sostinėje Bratislavoje JAV prezidentas G. W. Bush prieš istorinį pokalbį su Rusijos vadovu Vladimir Putin susitiko su politikais iš Vidurio bei Rytų Europos šalių, tarp jų - ir Lietuvai atstovaujančiu europarlamentaru Vytautu Landsbergiu. "Pirmiausiai pasveikinau Bush su JAV laimėjimais Artimuosiuose Rytuose, kur tikrai atsiveria demokratijos galimybės. Taip pat paprašiau, kad jis padėtų Putin baigti karą Čėčėnijoje", - apie trumpą pokalbį pasakojo jis.

Vasario 24 d. per susitikimą su Bush nei Landsbergis, nei kiti dalyvavę Baltijos šalių atstovai nekalbėjo apie savo valstybių santykius su Rusija. Tačiau prieš porą dienų vykusiamе JAV Baltųjų rūmų organizuotame renginyje "Laisvės žymūnų susitikimas" daug kalbėta apie Baltijos šalių ir Rusijos santykius. "Amerikietis Vladimir Socor prašė per Slovakijos ministrą pirmininką Mikulash Dzurind, kad Putin ir Bush susitikime būtų atkreiptas dėmesys į visiškai neleistiną Rusijos diplomatinį puolimą prieš Baltijos valstybes, kurios yra NATO ir ES narės. Kas nors turi pasakyti - gana", - aiškino Landsbergis.

V. ADAMKUI NEPRIIMTINI V. PUTIN PAREIŠKIMAI

Vilnius, vasario 23 d. (ELTA). Prezidentas Valdas Adamkus kritiškai vertina Rusijos Federacijos prezidento Vladimir Putin išsakytą požiūrį į Molotovo-Ribbentropo paktą. Pasak prezidento patarėjo užsienio politikos klausimais Edmino Bagdono, tokie Rusijos prezidento vieši pasisakymai turės įtakos V. Adamkaus apsisprendimui, ar vyksti į gegužės 9-osios pergalės prieš fašizmą metinių minėjimą Maskvoje.

Kaip žurnalistams teigė prezidento patarėjas E. Bagdonas, interviu metu išsakytas **V. Putin Molotovo-Ribbentropo pakto traktavimas prezidentui V. Adamkui yra nepriimtinas**. Anot patarėjo, šalies vadovo pozicija visiškai sutampa su anksčiau išreikšta užsienio reikalų ministro Antano Valionio nuomone. "Užsienio politikos klausimais nėra skirtingų Užsienio reikalų ministerijos ir Prezidentūros pozicijų. Yra vieninga užsienio politikos pozicija Lietuvoje", - aiškino prezidento patarėjas užsienio reikalais E. Bagdonas. Patarėjo žodžiais, Rusijos vadovo žodžiai neabejotinai turės įtakos prezidento V. Adamkaus sprendimui", ar jis priims kvietimą vyksti į Maskvoje gegužės 9-ą rengiamas pergalės prieš nacistinę

Vokietiją 60-mečio metines.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija (URM) savo ruožtu teigia negalinti suprasti Molotovo-Ribbentropo pakto vertinimo, kurį išdėstė Rusijos Federacijos prezidentas Vladimir Putin. Tai esąs bandymas perrašyti jau įvykusius istorinius faktus.

Vasario 22 d., duodamas interviu Slovakijos radiui "Radio slovensko" ir televizijos stočiai STV, Rusijos vadovas pareiškė, kad Molotovo-Ribbentropo paktą Sovietų Sąjunga pasirašė siekdama "užtikrinti savo interesus ir savo vakarinių sienų saugumą". Tačiau savo **interesų gynimu negalima pateisinti kitos suverenios valstybės aneksavimo**, pažymima išplatintame URM pareiškimе.

Jame primenama, kad šio liūdnei pagarsėjusio pakto politinį ir teisinį įvertinimą dar 1989 metų gruodžio 24 dieną pateikė SSRS liaudies deputatų suvažiavimas, pasmerkęs šio pakto slaptuosius protokolus ir paskelbęs juos niekiniais. "Todėl bandymus 'paaiškinti' Molotovo-Ribbentropo pakto pagrįstumą galima vertinti kaip mėginimą atversti jau užverstą istorijos puslapį ir peržiūrėti SSRS liaudies deputatų suvažiavimo sprendimą", - teigiama pareiškimе.

URM stebisi V. Putin išsakytu palyginimu, kad 1938 metų Miuncheno susitarimus su Didžiąja Britanija ir Prancūzija pasirašė asmeniškai Adolfas Hitleris, o 1939 metų sutartį su Sovietų Sąjunga - "tik" hitlerinės Vokietijos užsienio reikalų ministras.

Be to, **URM atkreipia dėmesį**, kad 1938 metų Miuncheno šamokslas iš viso negali būti pagrindu pagrįsti SSRS ir hitlerinės Vokietijos valdžios slapta susitarimą, pažeidusį suverenias Lietuvos valstybės teises.

Dabartiniai Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos tarpvalstybiniai santykiai grindžiami 1991 metų sutartimi, kurioje yra užfiksuotas SSRS įvykdytas Lietuvos Respublikos aneksijos faktas ir įsipareigota pašalinti aneksijos padarinius. URM pabrėžia, kad ši sutartis atvėrė kelią plėtoti draugiškus Lietuvos ir Rusijos santykius, išreiškiančius abiejų valstybių ir jų piliečių interesus bei atitinkančius visuotinai pripažintas tarptautines normas.

"Lietuvos piliečiai laukia Rusijos prezidento užtikrinimo, jog šios sutarties nuostatomis bus grindžiama ir dabartinė Rusijos valdžios politinė valia. Kalbos apie "tuos, kurie nori perrašyti istoriją", neprisideda

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Užsienyje savo iniciatyva viešinti parlamentarė Vilma Martinkaitienė nepasimokė iš Seimo vicepirmininko Alfredo Pekeliūno, dėl dviprasmiškos savo kelionės į Italiją patekusio į etikos sargų rankas. Darbo partijos narė išvyko semtis patirties atliekų tvarkymo srityje. Būtent ši sritis svarbi su parlamentare susijusioms įmonėms. Prieš tapdama parlamentare įsteigė bendrovę “Ateities ekologija”, buvo jos valdybos pirmininkė. Martinkaitienė tikino, kad jos dėmesys atliekų problemoms nesusijęs su jos buvusia įmone.

Darbo partijos bilietų atsisakė ir pareiškimus išstoti iš partijos parašė 34 Šilutės skyriaus nariai. Dar 30 rengiasi tai padaryti. Darbo partijos vadovas Viktoras Uspaskichas žurnalistei apie gretų griuvimą Šilutėje pasakė trumpai: “Tai netiesa”.

Sovietų KGB rezervininkai galėjo gauti įsakymus ne tik sekti asmenis, atlikti slapta operacijas, bet ir likviduoti valstybei nelojalius žmones. Tai “Vakarų ekspresui” atskleidė kai kurie vakar ilgai posėdžiavusios Seimo laikinosios komisijos nariai, kurie yra įsitikinę, jog KGB rezervas prilygsta sudedamajai šios slaptosios struktūros daliai. Vakarykštis aukštų šalies pareigūnų priklausymą KGB rezervui tiriančios parlamentinės komisijos posėdis baigėsi sukryžiuotomis politikų ir teisininkų ietimis.

Savo teritorijoje Sovietų Sąjunga tik teoriškai ruošėsi su kažkuo kariauti. Vadinas, ir garsusis KGB rezervas turėjo tik teorinę galimybę kada nors pasireikšti praktiškai. Pavyzdžiui, pabėgioti miške. Bet jis privalėjo būti sudarytas, kaip buvo sudaryti civilinės saugos med.seserų ir karo lauko ligoninių personalo rezervai. Mes visi buvome pasyvus teorinio karo segmentas, skirtas niekada nesuaktyvėti ir ramiai nusenti teoriniuose galimų aukų, karo prievolininkų ir t.t. sąrašuose, komentuoja “Respublikos” redakcijos skiltis.

Naujosios kadencijos Seime per pirmosios sesijos, trukusios nuo praėjusių metų lapkričio iki šio sausio vidurio, plenarinius posėdžius dažniausiai reikšėsi ne pirmą kadenciją dirbantys parlamentarai. Akivaizdus “kalbėjimo” lyderis - Liberalų demokratų frakcijos narys Julius Veselka. 33 parlamentarai iki šiol nekalbėjo nė karto. Dauguma jų - “darbiečiai. Seimo posėdžių salėje iki šiol tylėjo ir liberaldemokratai Ona Valiukevičiūtė bei Vytautas Galvonas, konservatorius Ramūnas Garbaravičius, socialdemokratas Algirdas Paleckis.

Krašto apsaugos ministras Gediminas Kirkilas karines fregatas “Aukštaitis” ir “Žemaitis” nori pakeisti minų medžiotojais, bet iki jų pasirodymo Klaipėdoje dar gali praėti metai. “Sena, nemadinga technika naudojasi ne tik jūrų, bet ir kitos Lietuvos pajėgos. Naujų laivų kainos siekia šimtus milijonų litų. Geros būklės, bet jau naudoti laivai kainuoja kelis milijonus. Jų techninės galimybės, kontrolės įrangos veiklos diapazonas ar greičio parametrai atitinka NATO standartus - kitaip nei dar Sovietų Sąjungoje pagamintų fregatų “Aukštaitis” ir “Žemaitis” galimybės. Be to, planuojama, jeigu pavyks susitarti su pardavėjais, minininkus pirkti išsimokėtinai”, - interviu “Vakarų ekspresui” sakė Gediminas Kirkilas.

Vasario pradžioje Seimo Liberaldemokratų frakcijos narės Aldonos Balsienės iš ankstesnės darbovietės Lietuvos profesinės sąjungos “Solidarumas” gautas beveik 3 tūkst. litų atlygis rodo, kad parlamentarė, duodama priesaiką lapkritį, su šia organizacija vis dar buvo saistoma darbo santykiais. Parlamentarė ir toliau neigia, kad jos sąsajos su buvusia darbovieta nutrūko tik vasario pradžioje, dabartiniam “Solidarumo” vadovui pasirašius įsakymą ją atleisti. Paklausta, ar nėra sutapimas jos oficialus atleidimas ir netrukus pervesti pinigai, A.Balsienė pažadėjo žurnalistui susitikimą teisme ir metė telefono ragelį.

Iš Lietuvos filharmonijos fojė mįslingai dinga tapytojo Vytenio Lingio paveikslas “Medžiokė”. Paveikslo pasigesta po savaitgalio, tačiau į policiją Filharmonijos administracija kreipėsi tik vasario 23 d. Ant drobės aliejumi nutapytas paveikslas “Medžioklė” buvo eksponuojamas kartu su kitais dailininko darbais Filharmonijos antrajame aukšte. Nuo vasario 12 dienos čia veikia autorinė V. Lingio kūrinių paroda. Patirtą nuostolį dailininkas įvertino 5 tūkst. litų. Pasak Filharmonijos ryšių su visuomene skyriaus viršininkės Ievos Tamutytės-Valeišienės, paveikslo vagystė visiems šios įstaigos darbuotojams atrodo labai keista - per daugelį metų iš Filharmonijos patalpų nebuvo dingęs joks eksponatas.

Vilniaus miesto taryba prašys Europos Sąjungos struktūrinių ir sanglaudos fondų paramos 27 miesto mokyklų ir vaikų darželių remontui. Iš pradžių savivaldybė ES lėšų ketino prašyti dešimčiai miesto švietimo įstaigų, tačiau dėl didelio mokyklų ir vaikų darželių vadovų aktyvumo šis sąrašas pailgėjo. Paramos remontui paprašė 11 mokyklų ir 16 ikimokyklinio ugdymo įstaigų.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

SIRIJA PRAŠO BAUSMĖS

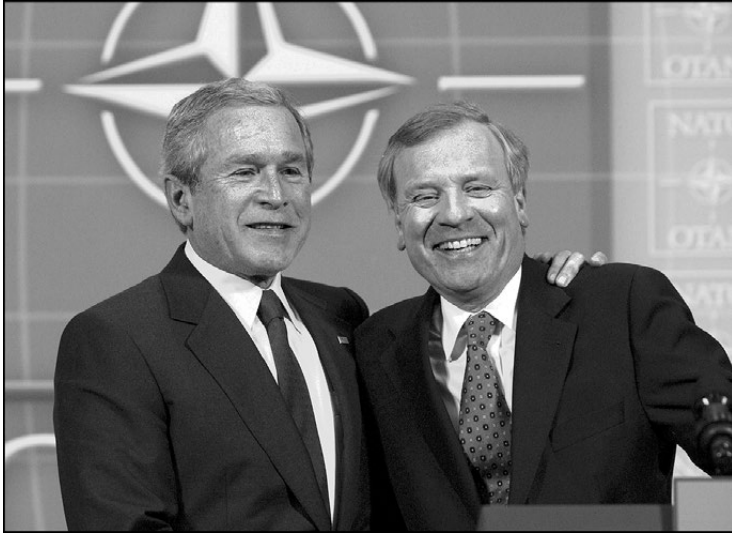
buvęs Libano premjeras, bet dar 33 žmonės. Ambasadorius kalbėjo, kad Hariri buvo geras Sirijos draugas ir jo mirtis buvo katastrofiškas įvykis.

Valstybės sekretorė dr. Rice vėl susitiko su Prancūzijos užsienio reikalų ministru, kuris pranešė, kad Prancūzija apdovanojo, prieš 51 metus, kai Prancūzija kovojo Vietname prieš komunistines Vietnamo jėgas ir buvo įvelta į Indokinijos karą, amerikiečiai lakūnai padėjo prancūzams gintis Dien Bien Phu apsupime. Iš tų amerikiečių net septyni gavo garsųjį Garbės Legiono medalį. Prancūzijos ambasadorius Jean David Levine savo rezidencijoje atliko medalių įteikimo ceremonijas. Dalyvaavo šeši iš septynių amerikiečių lakūnų priimti garsųjį Garbės medalį. Šiuo metu medalį gavo jauniausias amerikietis, veik-

lyvavimą ne tik kariuomenės atsiuntimu, bet ir parama lėšomis, įrankiais, ginklais ir kitais koalicijos paramos veiksmais. Tokių valstybių yra koalicijoje 20.

Prezidento Busho vyriausybė pergyveno nemažą spaudimą iš gamtos apsaugos organizacijų, kurios reikalauja prisidėti prie tarptautinės gamtos saugos protokolo pasirašymo, nes energijos reikalai ir pasaulio oro teršimas tapo svarbiu klausimu. Tai vadinamas KYOTO protokolas. Jis prižiūri Pasaulinį Žemės apšilimo koaliciją. Paskutinė didžioji pramonės valstybė prisijungė prie šio koalicijos buvo Rusija.

Ukrainos buvęs prezidentas Leonid Kučma išsiderėjo iš naujos vyriausybės visokių liuksusinių sąlygų. Jis gaus nemažą pensiją, du automobi-

Spaudos konferencijoje, įvykusioje vasario 22 d. po NATO viršūnių susitikimo Briuselyje. Iš kairės JAV prezidentas George W.Bush ir NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer. *NATO nuotr.*

loj Dien Bien Phu apsupime. Iš jų jauniausias dabar yra 79 metų amžiaus. Kiti jau sulaukė 80 daugiau metų. Kai kurie prarado kojas, akis ir kitas kūno dalis.

JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld šią savaitę kalbėjo Kongreso ginkluotų jėgų komitete, kur atidengė, kad Irako kare įsijungusi tarptautinė koalicija pradėjo mažėti. Paskutinieji kareiviai, kurių valstybės paskelbė, kad jie pasitrauks iš karo veiksmų Irake yra Olandija, kurie turėjo Irake 1,600 kareivių. Valstybės sekretorė patvirtino šią žinią.

Ateinantį mėnesį Olandijos kareiviai išvažiuoja. Neseniai panašiai nutarė išvežti savo kareivius Ispanija, Honduras, Dominikonų respublika. Kai kurios valstybės išveža savo kareivius, kaip Singapūras, tačiau jis turėjo vos 160 kareivių, jų vieton Singapūras atsiuntė karo laivą, kuriuo įgula patruliuoja Persų įlanką, o laivo įgula sudaro 180 vyrų. Rumsfeld atsakinėjo į keblius Kongreso komiteto klausimus, suminėjo koalicijos narių da-

lius, virėją, vairuotoją, tarnaitę. Tačiau Kuchma dar nepabėgo nuo teisingumo rankos. Jis įtariamas sąmokslu nužudyti ukrainietį žurnalistą, kuris iškėlė buvusios vyriausybės sukčiavimus ir kyšininkavimą. Kučma tiesiog įsakęs žurnalistą nužudyti. To sąmokslu auka buvo rastas negyvas po 50 dienų. Jo kūnas buvo rastas Kijevo užkampyje. Jo motina neabejoja, kad sūnų nužudė prezidento agentai. Tie patys agentai valdo didelį plieno fabriką, kurio direktorius yra Kuchmos žentas Viktor Pinchuk.

— Keliais sakiniais —

• **Vasario 17 dieną** Irako balsuotojai paskelbė balsavimo rezultatus. Šiitų politinės partijos skelbia laimėjusios 48 procentus visų balsų. Neabejojama, kad daugiausia šansų laimėti turi šiitų vadeiva Ibrahim al Jaafary. Jis jau nominuotas būti Irako premjeru. Kurdų kelių sąrašų kandidatai gavo 26% balsų ir gavo šiaurinių Irako provincijų balsus. (Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

TOKIA TAUTOS VALIA!

Pastaruoju metu Lietuvoje politiniai įvykiai susiję su istorija. Visuomenėje vyksta karštos diskusijos. Joms būdinga vienas reiškinys – skirtingas komunistinės praeities supratimas bei vertinimas ir Nepriklausomybės bei okupacijos nevienodas suvokimas.

Pasaulis pasmerkė tik vieną šių laikų blogį – nacizmą, bet kitas blogis – sovietinis komunizmas – sėkmingai veikia ir šiandien tik pakeitęs savo formą. Nacių Hitleris pasmerktas, tačiau jo suokalbininkas Stalinas tebegarbinamas.

Šiandien Kremlius skleidžia mintį, jog Sovietų Sąjunga ir nacių Vokietija anuomet savo agresijas teisinio propagandiniais teigimais apie liaudies išvadavimą, tad ir šiuo metu privalu tęsti specialių tarnybų veiklą ir patarti Lietuvos politikams, ypač dabar, kai Lietuva tapo NATO ir Europos Sąjungos nare; žvalgybos veikla dar labiau suintensyvėjo. Aišku, kad kiekviena valstybė turi specialiąsias tarnybas ir jų bylos būna slaptos. Tačiau juk KGB nebuvo Lietuvai tarnaujanti įstaiga, jos veikla turėtų būti žinoma, kad išvengus naujų agentų. Po Lietuvos Seimo rinkimų pasipylė gausūs teigimai, kad į valdžią grįžo sovietinė nomenklatūra. Bet, ar reikia stebėtis, tik prisiminkime, kaip apgalvotai buvo per kelis metus teigiamai vertinama sovietinė Lietuvos praeitis. Ar ne tam pasitarnavo rengtieji Antano Sniečkaus minėjimai, kad socializmas nešė laimę atsilikusioms Europos valstybėms, neišskiriant ir Lietuvos. Šiuo metu jau vėl vyriausius valstybės valdžios postus užima tų laikų dvasios veikėjai. Tad ir nenuostabu, kad jie daro viską, kad kuo greičiau būtų užmiršta jų komunistinė praeitis. Tik tuo tegalima pateisinti ir KGB archyvų įslaptinimą ilgiems dešimtmečiams. Gal kai kas mano, kad žlugus Sovietų Sąjungai, žlugo ir sovietinis režimas, bet juk Sovietų Sąjungos teisių perėmėjos Rusijos veikla rodo visai kitą padėtį. Sovietinės imperijos idėja ir sovietinė moralė niekur nedingo, tik prisitaikė prie naujų sąlygų.

Mūsų manymu, kai Niurnbergo tarptautinis karinis Tribunolas nuteisė Vokietijos nacius, tai turėtų būti, jog tokiais pat motyvais, kuriais rėmėsi naciai ir kuriuos atmetė tribunolas, nebeturėtų būti daugiau grindžiami ir kiti agresyvūs veiksmai. Bet visa tai vėl pasirodė dabartinėje Rusijoje, jai pateisinant sovietų veiksmus prieš Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybes 1940 metais. Visa tai skleidžiama Maskvos žiniasklaidoje, nors Rusijos prezidento Boris Jelcin pasirašytoje sutartyje su Lietuva pripažįstama, kad Lietuva buvo okupuota ir ta okupacija smerkiama. Dabartinis prezidentas užmiršo, kad SSRS Liaudies deputatų suvažiavimas 1989 m. gruodžio 24 d. nutarimu Sovietų Sąjungos ir Vokietijos 1939 metų tą Molotovo ir Ribbentropo pasirašytą paktą pasmerkė ir paskelbė negaliojančiu nuo pat pasirašymo valandos. Dabar to fakto Rusijos prez. V. Putin nepripažįsta ir nori įrodyti, kad mūsų valstybė nebuvo rusų okupuota. Tad ar gali Lietuvos prezidentas vykti į Maskvą padėti švęsti jų laimėtą kovą prieš nacius, kai po to Lietuva dešimtmečiais buvo rusų pavergta. Lietuvos istorikai ragina Valdą Adamkų, kartu su užsienio lietuviais, paklausti visuomenės balso – paklusti didžiajai tautos valiai ir gegužės 9-ąją į Maskvą nevykti, pagerbiant mūsų laisvės kovotojus ir gulagų kankinius.

S. Tūbėnas

BRATISLAVOJE - KALBOS APIE RUSIJOS PAŽANGĄ IR GARANTIJOS, KAD RUSIJA NEGRĮŠ PRIE TOTALITARIZMO

Briuselis, vasario 23 d. (*BBC, ELTA*). Po JAV prezidento George W. Bush ir Rusijos vadovo Vladimir Putin susitikimo Slovakijos sostinėje Bratislavoje JAV prezidentas pažymėjo, kad per pastaruosius 15 metų Rusija padarė didžiulę pažangą, o V. Putin pareiškė, kad jo šalis negrįš prie totalitarinio režimo, bet Rusijos demokratija atitiks Rusijos ypatumus. "Rusija pasirinko demokratiją jau prieš 14 metų, ji tai padarė savarankiškai, be spaudimo iš svetur, savo labui", - pareiškė Rusijos valstybės vadovas ketvirtadienį Bratislavoje per bendrą su JAV prezidentu George W. Bush spaudos konferenciją. "Šis pasirinkimas galutinis, ir kelio atgal nėra ir negali būti", - pabrėžė V. Putin. Jis su G. Bush "daug kalbėjęs apie demokratijos Rusijoje problemas".

"Mes neketiname sugalvoti savotiškos rusiškos demokratijos. Mes laikysimės pagrindinių demokratijos principų, įsitvirtinusių visame pasaulyje. Bet visi šitie demokratiniai institutai turi atitikti dabartiniam Rusijos visuomenės išsivystymo lygiui, mūsų istorijai, mūsų tradicijoms", - sakė V. Putin. Jis teigiamai įvertino Michail Gorbachiov ir Boris Jelein veiklą. "Nepaisant visų klaidų, ankstesnės politikų kartos nuopelnas yra toks: jie suteikė žmonėms tai, kas svarbiausia, - laisvę".

G. Bush išsakė V. Putin savo nuogastavimus dėl demokratijos procesų Rusijoje, tačiau pridūrė, kad jis vertina Rusijos prezidento indėlį į demokratiją Rusijoje. "Vladimir Putin vaidmuo demokratijos vystymesi Rusijoje yra didelis. Aš vertinu jo indėlį. Nors galbūt mes ir ne visada sutinkame vienas su kitu, tačiau aš atvirai aptarinėjau su juo problemas", - kalbėjo JAV prezidentas.

Abiejų valstybių prezidentai sutiko, kad Iranui ir Šiaurės Korėjai geriau būtų neturėti

branduolinio ginklo.

Trumpoje kalboje derybas Bratislavoje G. Bush pavadino "itin konstruktyviomis ir dinamiškomis". Jis taip pat akcentavo, kad Rusija ir JAV turi daugiau bendrybių negu skirtingybių, esama "daug bendrų požiūrių, todėl galima padaryti, kad pasaulis labiau klestėtų".

V. Putin priminė, kad esama bendro požiūrio - pirmiausia, į tai, kaip padaryti galą branduolinių ir raketinių technologijų platinimui. "Reikalingas patikimas barjeras raketinių ir branduolinių technologijų platinimui, ir Rusija, ir JAV tuo klausimu yra vienos nuomonės", - sakė V. Putin. Ta proga jis priminė apie branduolines problemas Irane ir Šiaurės Korėjoje.

V. Putin padėkojo G. Bush, kad šis sutiko dalyvauti Pergalės 60-mečio minėjime Maskvoje. "Tai pagarbos duoklė sąjungininkų ryšiams", - teigė V. Putin.

Jungtinės Amerikos Valstijos ir Rusija ketvirtadienį susitarė skatinti bendradarbiavimą branduolinio saugumo srityje ir dar šiais metais užbaigti derybas dėl Rusijos stojimo į Pasaulinę prekybos organizaciją. Bendrame JAV ir Rusijos prezidentų pareiškime teigiama, kad sutartimi siekiama veikti "prieš didėjančią terorizmo grėsmę".

JAV ir Rusijos vadovai sutarė, kad negalima leisti Iranui ir Šiaurės Korėjai turėti branduolinį ginklą. Abu prezidentai tvirtino davę nurodymus savo prekybos ministrams spartinti dvišales derybas dėl Rusijos stojimo į PPO, kad jos baigtųsi dar šiemet. "Mes stengsimės apibrėžti sritis, kuriose būtų padaryta pažanga mūsų dvišalėse derybose, kad būtų suteiktas impulsas Rusijos stojimui į PPO ir Rusijos ūkio reformos programai", - sakoma pareiškime. Jie žadėjo kartu kurti tarptautines priemones branduolinėms medžiagoms apsaugoti, keistis infor-

macija, kaip geriausiai apsaugoti branduolinius objektus. "Mes šiandien skelbiame savo ketinimą plėsti ir gilinti bendradarbiavimą branduolinio saugumo srityje, siekti, kad būtų sustiprintas saugumas abiejų šalių branduoliniuose objektuose, o kartu su mūsų draugais ir sąjungininkais - visame pasaulyje", - teigiama pareiškime.

Šiemet taip pat ketinama aukštu lygiu surengti branduolinio saugumo konferenciją apie kvalifikuotų prižiūrėtojų ir saugumo personalo rengimą. Abi šalys sutarė tęsti bendrus darbus kuriant mažo sodrinimo urano kurą, kuris tikėtų ir JAV, ir Rusijoje gaminamiems reaktoriams, kurie trečiosiose šalyse kūrenami stipriai prisodrintu uranu.

Po spaudos konferencijos G.Bush išskrido į Vašingtoną ir taip baigė savo kelionę po Europą. G. Bush yra pirmasis JAV prezidentas, apsilankęs Slovakijoje. Viešnagė šioje šalyje baigsis G.Bush vizitas Europoje, kurio metu jis glaistė praeityje iškilusius nesutarimus su Europos valstybių vadovais. Slovakijos sostinės Bratislavos turgaus aikštėje kreipdamasis į susirinkusią minią, G. Bush gyrė Slovakiją už šalyje įsiviešpataujančią laisvę ir demokratiją. Jis sakė, kad Jungtinės Valstijos traktuoja Slovakiją kaip sąjungininką, draugą ir brolių pasaulinėje kovoje už laisvę. "Pergalingas laisvės ir demokratijos žygis per pasaulį tęsis toliau. Rytų Europai taip pat reikėjo laiko, kol ten įsivyravo demokratija", - pareiškė JAV vadovas. Demokratija, anot jo, tampa realybė tokiose šalyse kaip Ukraina ar Gruzija ir galbūt netrukus - Moldova. "Laisvės mintis užvaldys visą pasaulį", - pažymėjo Amerikos vadovas. Džiūgaujantiems slovakams gyrė "istorinę pažangą" iš diktatūros į demokratiją Europos širdyje. Slovakija yra pavyzdys pasauliui, kaip drąsa ir ryžtas padeda sukurti laisvą ir nepriklausomą šalį.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

(Atkelta iš 2 psl.)

Vyriausybėn bando pakliūti sunitų sektos vyrai, nors sunitai boikotavo balsavimus ir jų gauti balsai laimėjo nedaug vietų.

- **Togo** vyriausybės apšaukęs prezidentu Gnassiingbe Eyadema, pasisavinęs vos mirusio tėvo įpėdiniu, paskelbė, kad jis leisias balsuoti ir išrinkti prezidentą per 60 dienų. Opozicijos partijos Togo šalyje reikalauja, kad sosto įpėdinis paklaustų žmonių ir leistų ka-

riuomenei pasitraukti iš demokratinio fronto, nes Togo jau pakankamai valdė savo šalį.

- **Paryžiuje** ir kituose prancūzų miestuose vyko demonstracijos. Protestavo moksleiviai ir mokytojai dėl vyriausybės sumanytų švietimo reformų. Parlamentas nori panaikinti egzaminus ir palikti kasdieninius vertinimus, kurie nelygiai traktuoja studentus.

- **Naujoji Ukrainos** ministrė pirmininkė Julia Tymošenko paskelbė, kad reikės vėl

nacionalizuoti apie 3,000 biznio firmų, nes jos buvo privatizuotos nelegaliai ir neteisėtai.

- **Jungtinės Tautos** rengiasi paskelbti, kad ateityje teks peržiūrėti tarptautinius įstatymus, kurie liečia žmogaus teises, mažumų traktavimą ir įstatymų gerbimą.

- **Po septynerių** metų debatų Britanijoje atmetas lapių medžioklių įstatymas. Medžioklių mėgėjai grasina pažiūrėti kaip energingai toks draudimo įstatymas būtų prižiūrėtas.

JAV prez. George W. Bush ir Prancūzijos prez. Jacques Chirac Amerikos ambasadoje Briuselyje. *NY*

REIKIA SEKTI KIEKVIENĄ RUSIJOS ŽODĮ

Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis mano, kad Rusijos mėginimai iš naujo vertinti Molotovo-Ribbentropo paktą gali būti rimtas argumentas tolesniems Rusijos žingsniams. Tokią nuomonę jis išsakė trečiadienį Lietuvos radijo laidoje “Dienos tema”.

“Tarp eilučių aš skaitau, kad tai gali būti rimtu argumentu daryti kažką dar kartą. Čia yra spekuliacija, kur užsienio reikalų ministras taip kalbėdamas gal eina šiek tiek per toli. Tačiau prisiminus Gleb Pavlovski (Kremliaus politinio konsultanto. - *ELTA*) prieš kelias dienas pasakytus žodžius, kad nors mes esame jau NATO ir ES nariai, Rusijos interesai šiose Baltijos valstybėse išlieka, gal iš tikrųjų tokie žingsniai pateisinami”, - sakė A. Valionis.

A. Valionio teigimu, Lietuva girdi teiginius, jog Rusija per ekonominius ir kitokius svertus bando daryti politinį spaudimą, todėl esą reikia labai įdėmiai sekti kiekvieną šios šalies žodį.

ELTA primena, jog antra-

dienį duodamas interviu Slovakijos radijui “Radio slovensko” ir televizijos stočiai STV, Rusijos prezidentas Vladimir Putin pareiškė, kad Molotovo-Ribbentropo paktą Sovietų Sąjunga pasirašė siekdama “užtikrinti savo interesus ir savo vakarinių sienų saugumą”.

Rusijos vadovas išvelgė neva esminių skirtumų tarp 1938 metų Miuncheno susitarimų su Didžiąja Britanija ir Prancūzija, kuriuos pasirašė asmeniškai Adolfas Hitleris, ir 1939 metų sutarties su Sovietų Sąjunga, kurią pasirašė “tik” hitlerinės Vokietijos užsienio reikalų ministras.

Trečiadienį **Užsienio reikalų ministerija pareiškė, jog tai esąs bandymas perrašyti jau įvykusius istorinius faktus.**

Dabartiniai Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos tarpvalstybiniai santykiai grindžiami 1991 metų sutartimi, kurioje yra užfiksuotas SSRS įvykdytas Lietuvos Respublikos aneksijos faktas ir įsipareigota pašalinti aneksijos padarinius.

Pasak A. Valionio, “neaki-

vaizdinis žodžių karas” diplomatinėje yra įprastinė priemonė, “bet ši sykį teiginiai pavartoti ne visai įprastiniai”.

Tačiau, jo nuomone, diplomatinės pagrindas yra ne pareiškimai, o dokumentai ir susitarimai, todėl reikia kalbėti apie konstruktyvų bendradarbiavimą su Rusija ir apie tai, kaip tuos santykius gilinti.

Ministro teigimu, daugelyje ES dokumentų įtvirtinta Rusijoje, o tai esąs aiškus Europos nuomonės apie šią valstybę pareiškimas. Pasak A. Valionio, turbūt mažai kas gali pasakyti, jog demokratija Rusijoje stiprėja.

KLAIPĖDOS POLITIKAI RAGINA PREZIDENTĄ VYKTI Į MASKVĄ

Klaipėda, vasario 24 d. (LGĮTIC). Grupė Klaipėdos politikų prezidentui ketina siųsti atvirą laišką ragindami priimti Rusijos kvietimą atvykti į gegužės 9-osios iškilmės.

Po atviro laiško tekstu, kuris ketvirtadienį perskaitytas tarybos posėdyje, pasirašė kol

miteto pirmininkas socialdemokratas Justinas Karosas pripažįsta, jog paskutinis V. Putin pareiškimas “prideda dar vieną minusą” svarstant, ar reikia, ar nereikia vykti į Maskvą. **“Tų minusų, deja, yra daugiau nei pliusų”**, - sakė J. Karosas. Jis teigė po neseniai vykusio savo apsilankymo Maskvoje ir susitikimų su Rusijos Dūmos parlamentariais turėjęs vilties, jog šiuose istoriniuose vertinimuose būsią “pozityvios pažangos”. “Tačiau jie dabar tik stiprina neigiamą akcentą, kad čia neva viskas gerai. Žinoma, taip lyg ir specialiai norima supriešinti mus su Rusija, bet to nereikia”, - sakė J. Karosas, pridūręs, kad vis dar nepraranda vilties, jog “situacija gali dar pasikeisti į gerąją pusę”.

Tuo tarpu Seimo NATO

reikalų komisijos pirmininkas socialliberalas Vaclavas Stankevičius teigė ir po paskutinio Rusijos vadovo pareiškimo nekeičiąs savo nuomonės ir maną, kad V. Adamkus turėtų vykti į Maskvą. “Aš tik dar labiau įsitikinu tuo, kad reikia dirbti dėl šio momento - Molotovo-Ribbentropo sutarties vertinimo. Tačiau manau, kad vis dėlto gegužės 9-oji yra pergalės prieš nacizmą diena. Aš lieku tos pačios nuomonės, kad mūsų Prezidentas turėtų vykti ir pagerbti žuvusiuosius ir dar kartą pasakyti visam pasauliui apie blogus Molotovo-Ribbentropo pakto padarinius. Siūlyčiau tai padaryti kartu su mūsų strateginės partnerės Lenkijos prezidentu Alexander Kwasniewski”, - kalbėjo V. Stankevičius.

Prezidento patarėjas užsie-

A. BRAZAUSKO PASITRAUKIMĄ GALĖTŲ LEMTI NEĮVESTAS EURAS IR V. USPASKICHO ELGESYS

Vilnius, vasario 23 d. (LGĮTIC). Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas teigia nematąs realių priežasčių jam trauktis iš Vyriausybės vadovo posto, bet pripažįsta, kad tokį žingsnį paskatintų žengti su euro įvedimu susiję nuomonių skirtumai koalicijoje arba ūkio ministro Viktoro Uspaskicho bandymai nesiskaityti su premjero pozicija.

“Euro zonai buvo ruošiamasi ketverius praėjusius metus. Įstojus į Europos Sąjungą, mums atsiveria visiškai realios galimybės. Mes tik trys iš dešimties naujai įstojusių valstybių turime tokią galimybę - Slovėnija, Estija ir Lietuva. Įstojimą į euro zoną aš prilyginu įstojimui į ES. Egzaminas yra kitų metų biudžetas. Jeigu nepasisektų to padaryti ir būtų nuomonių skirtumas, aš labai abejoju, ar Vyriausybė išsilaikytų”, - trečiadienį Lietuvos televizijos laidoje “Spaudos klubas” pažymėjo A. Brazauskas. Tačiau jis neatsakė tvirtai, ar pasitrauktų iš Premjero posto, jei koalicijos partnerių pozicija formuojant kitų metų biudžetą trukdytų euro įvedimui. “Nenoriu taip anksti šito prognozuoti”, - sakė A. Brazauskas.

Jis pažymėjo kol kas nematąs realių priežasčių jam pasitraukti iš Vyriausybės. “Jei kal-

bėsime apie koaliciją ir Vyriausybę, tai aš nematau, kad galėtų būti kokios tai priežastys, jeigu viskas klostysis taip, kaip dabar. Esminių dalykų aš kol kas nematau”, - tvirtino premjeras.

Kartu jis pripažino, kad nuomonių skirtumai Vyriausybėje blogiausiu atveju gali lemti jos subyrėjimą. “Jeigu kuri tai partija ir frakcija Seime nepaklustų bendrai nuomonei, bendram mūsų apsisprendimui. Bet tai - kraštutinis atvejis. Tokiu atveju Vyriausybė negalėtų toliau dirbti”, - svarstė A. Brazauskas.

Jo požiūriu, visuomenei nerūpi Vyriausybės vidaus nesutarimai ir joje susiklosčiusių santykių ypatumai - žmonėms esą rūpi tik Vyriausybės sprendimai.

“Nežinau, ar iš šono taip jau labai matyti, kaip ten Vyriausybė dirba. Man atrodo, kad nelabai jau visuomenė informuota ir vargu ar jai labai įdomu, kas ten viduj tos Vyriausybės. Svarbiausia - priimti sprendimai, kurių dauguma veikia visuomenę, žmones. Visuomenę labiau domina Vyriausybės veiklos rezultatai nei sprendimų technika”, - sakė A. Brazauskas.

Reaguodamas į kalbas, esą dabartinė Vyriausybė turinti “du premjerus” - A. Brazauską ir V. Uspaskichą ir esą būtent nuo pastarojo priklauso svarbūs sprendimai, kuriuos Ministras pirmininkas priverstas vykdyti, A. Brazauskas pareiškė, jog “tai - nesąmonė”. Kartu jis pripažino, jog atsistatydintų, jei tokia padėtis išties susiklostytų. “Nėra tokios padėties. Kai kas, paėmęs vieną faktą (nesutarimus dėl Dujų įstatymo. - *ELTA*) ir pabandęs jį gvilďenti, padarė “genialias” išvadas, su kuriomis visiškai nesutinku. Jeigu iš tikrųjų tokia situacija klostysis, aš tikrai nedirbsiu. Bet taip nėra”, - tvirtino premjeras.

A. Brazauskas taip pat netiesiogiai paneigė praėjusiais metais svarstytą galimybę, kad Socialdemokratų partijos vadovo poste jį pakeistų Naujosios sąjungos pirmininkas Artūras Paulauskas. “Neįsivaizduoju, kad iš kitos partijos kas nors galėtų ateiti ir tapti vadovu. Tai labai utopinis variantas”. Praėjusių metų lapkritį A. Brazauskas Lietuvos radijui sakė, jog nereikėtų skubėti svarstyti A. Paulausko kandidatūros į Socialdemokratų partijos pirmininko postą. Skubėjimas sprendžiant, ar galimas toks variantas, A. Brazausko žodžiais, galys “pakenkti bendram reikalui”.

(Atkelta iš 1 psl.)

SĄMONINGA RUSIJOS...

vykusioje tarptautinėje konferencijoje “Naujoji demokratijos paieška” daugelis pranešėjų Rusijai adresavo ypač daug kritikos. Pasak V. Landsbergio, įtakingos organizacijos “Jamestown Foundation” mokslinis bendradarbis amerikiečių analitikas Vladimir Socor konferencijoje kalbėjo, jog Baltijos valstybėms Rusija šiuo metu daro beprecedentį spaudimą, tuo tarpu, kai Lietuva, Latvija ir Estija yra visateisės Europos Sąjungos ir NATO narės.

V. Socor, V. Landsbergio teigimu, kėlė mintį, jog laikas būtų ir ES, ir NATO reaguoti ir pasakyti savo poziciją dėl Rusijos spaudimo, daromo ES ir NATO narių atžvilgiu.

Seimo užsienio reikalų ko-

VASARIO 16-OJI IŠ ISTORIJS VERPETŲ Į ŠIANDIENĄ

Kovo 11-osios Akto signataras **Dr. Leonas Milčius**. Pranešimas, perskaitytas Lietuvos valstybės atkūrimo dienos šventiniame minėjime, kurį surengė Lietuvos pensininkų sąjungos **Bočiai** Kauno bendrija 2005 m. vasario 12 d. Kaune.

I.

Visada valstybės didžiųjų švenčių išvakarėse prieš akis praplaukia vos ne visa valstybės istorija. Ir gal net ne istorija, o tik jos kontūrai, vieniems ryškesni, kitiems gi tik atskiros, labai savitos vizijos. Ir gerai, kai vieni ar antri suranda tą lašelį tiesos, nors mažus atsakymus į tuos amžinus klausimus: iš kur atėjome ir kur einame?

Nuo mūsų šiandienos 1918 metų vasario 16-ąją skiria ištisi 87-eri metai. Ir vis tik mūsų tautos, valstybės istorijoje tai tokia svarbi aukštuma, kad nuo jos galima žvelgti į giliai praeitį bei būti tikram, kad ir toli ateityje ta viena ryškiausia savo istorijos aukštumu matysime, ją gėrėsime ir džiaugsimės.

Menkai išprusęs arba savo istorijos negerbiančias žmogus kartais pasamprotauja:

- Na ir kas ta Vasario 16-oji, tas Nutarimas ir jo signatarai? Suėjo Vilniuje į vieną vietą 20 žmonių, paposėdžiavo, pasiginčijo ir pasirašė kažkokį popierių, kurio jau dabar niekur neranda. Panašiai labai dažnai pasakoma ir apie 1990 m. kovo 11-osios Nepriklausomybės Akta bei jo signatarus:

- Tik pagalvokite, pakliuvo gal net atsitiktinai ant Sąjūdžio bangos į Aukščiausiąją Tarybą, vėlai vakare vardiniu būdu pabalsavo, o vėliau ir ant bendro lapo pasirašė. Tiek to ir darbo, tūkstančiai

tokių galėjo būti.

Į vienus ir antrus tokius pasakymus galima būtų nekreipti ir dėmesio, argi mažai dvasiškai skurdžių, piktavalių žmonių esama, bet kai tai dažnai kartojama, jau tenka pripažinti – vai kiek daug rūdžių mūsų valstybės pamatinius akmenis norėtų graužti, kiek daug nemastančių, savęs ir savo istorijos negerbiančių žmonių tautoje turime. Tad pati didžiausia klaida, tiesiog nepataisoma nelaimė būtų ir mums patiems pasiduoti tai tamsiai, gaivališkai užsimiršimo bangai ir viską palikti tik istorikams, jų teismui. Tad taip stipru, kai mes surandame laiko, randame reikalo pabūti savo gyvoje istorijoje, pasistengiame ją pažinti ir joje rasti sau reikalingus, teisingus atsakymus, kurie suteikia jėgų ir tikėjimo savo ateitimi, savo darbais, savo žmonėmis ir savo valstybe.

Tad kaip ir kodėl mes ėjome į 1918 metų vasario 16-ąją, kuo ši data, tą dieną priimtas dokumentas, jį pasirašę žmonės buvo, yra ir bus lietuvių tautai, Lietuvai ir visiems joje gyvenantiems žmonėms svarbūs? Daugelį datų ir įvykių net ir po kelių šimtų metų mums skaudu prisiminti, sunku suprasti, kodėl būtent taip nesėkmingai mūsų valstybei jie susiklostė. Jau 2009 metais

1918 metų Vasario 16-sios Akto signataro pagerbimas. Po aplankymo ir pagerbimo vieną iš 20 signatarų finansininko Jurgio Šaulio, kuris yra palaidotas mauzoliejuje, akimirka. Iš kairės: Klemas Inta, Petras Popovas, Algirdas Patackas, Vladas Terleckas, už jo Petras Poškus (jau miręs), Balys Gajauskas, už jo Donatas Morkūnas, Algimantas, Sėjūnas, Birutė Valionytė, už jos Egidijus Klumbys, Juozas Karvelis, dešinėje pusėje Antanas Karoblis ir Leonas Milčius.

švęsime Lietuvos vardo 1000 metų paminėjimą, tačiau tikrąjį valstybingumą ne visada turėjome, netgi priešingai, taip dažnai ir ilgai neturėdavome.

IŠ ŠIMTMEČIŲ Į 1918 M. VASARIO 16-ĄJĄ

Nors Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė ir Lenkijos Karalystė 1569 m. liepos 1 d. Liublino sutartimi sudarė vieną Lenkijos ir Lietuvos Valsybę, tačiau ji per visus savo 226 gyvavimo metus visą laiką silpo ir patyrusi net tris padalijimus, 1795 m. lapkričio 25 d. po III-iojo padalijimo buvo išbraukta iš Europos valstybių sąrašo, o jos teritorija 1997 m. sausio 15 d. pasidalijo Rusijos, Prūsijos ir Austrijos imperijos. Tad Lietuva beveik 120

metų, su nedideliu vienerių metų Napoleono žygio 1812 m. į Rusiją laikotarpiu, buvo visiškoje Rusijos imperijos priklausomybėje. 1914 m. rugpjūčio 1 d. prasidėjęs Pirmasis pasaulinis karas Lietuvą padarė Rusijos ir Prūsijos karo teritorija. Nauja situacija ir santvarkos keitimasis pačioje Rusijoje sudarė tą palankią istorinę aplinkybę, kai Lietuvos statusas galėjo vėl keistis.

Tai tolimi laikai ir gal nevertetų gaišti laiko samprotaujant, kodėl Lenkijos ir Lietuvos valstybė – Respublika neišsilaikė. Tačiau visais laikais svarbiausia priežastimi buvo vidiniai nesutarimai, tautinės rietenos, tuo atveju lenkų bajorijos stengimasis sulenkinti visą Respubliką, visais būdais valstybės valdyme

menkinti lietuvių didikų įtaką. Suprantama, svarbiausias valstybės galias skiriant vidaus nesutarimams, užsienio politikai, valstybės gynybai nelieta nei laiko, nei jėgų. Istorija gera mokytoja, tik politikai prasti mokiniai, tad mūsų nelaimei tos pamokos nuolat kartojamos ir kartojamos.

Taigi iki 1918 metų buvo gana ilgas, sunkus ir skaudus pavergtos Lietuvos gyvavimo laikotarpis, kuriame gimė ir užaugo ne vienas lietuvių tautos patriotas, kilo ir pačių žiauriausių būdų buvo užslopintas ne vienas pasipriešinimas, sukilimas. Ėjimas iki 1918 m. vasario 16 d. buvo paženklintas ne vieno lietuvių suėmimu, kalėjimu, kartoga, netgi kartuvėmis.

(Bus daugiau)

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)

LXXXIX

Kol kas antitarybiniai išpuoliai Lietuvoje dažniausiai reiškiasi deklaracijomis, pareiškimais, nutarimais ir kitokiais dokumentais. Tokių išpuolių žala apsiriboja Respublikos gyventojų apgaudinėjimu. Dėl to kenčia paprasti darbo žmonės, kurie nepajėgia atremti antisocialistinių elementų šantažo ir apgaulės. Tačiau antitarybiniai išpuoliai palaipsniui įgauna vis radikalesnes formas ir gali sukelti skaudžias pasekmes ne tik Baltijos, bet ir visoje Tarybų šalyje, nes priešiškos jėgos visur aktyviai sąveikauja.

Ypač pavojingus politinius konfliktus sukels Sąjūdžio lyderių siekimas atšaukti Lietuvos Liaudies seimo deklaracijas, paskelbtas 1940 m. liepos

21-23 d. Tos deklaracijos paskelbė Tarybų valdžios atkūrimą Lietuvoje, Respublikos įstojimą į SSRS sudėtį, pagrindinių gamybos priemonių nacionalizavimą. Jos išreiškė Lietuvos darbo žmonių istorinį pasirinkimą žengti socializmo keliu. Jų įgyvendinimas panaikino žmogaus išnaudojimą, įveikė klasinį antagonizmą, išvystė ekonomiką ir kultūrą, išplėtė asmenybės tobulėjimo galimybes. Tačiau dabar politiniai avantiūristai siekia visa tai pavesti istorijos griuvėsiais, kad pakenkus tarybinės visuomenės persitvarkymui, socializmo atsinaujinimui.

Siekiant atremti antitarybinių jėgų išpuolius prieš socializmą Lietuvoje, kreipiamės į

visus Respublikos gyventojus stiprinti politinį budrumą ir ryžtą, nepasiduoti melui ir apgalei. Stokime prieš Komunistų partijos skaldymą, Tarybų valdžios slopinimą. Aktyviau ir kovingiau ginkime socializmo interesus, nes tai mūsų gyvybiniai interesai. Atmesdami stalininį ir "švediškąjį" socializmo modelius, remkime SSKP Centro Komiteto pradėtą lenininės socializmo koncepcijos atkūrimą. Šiuo tikslu glaudžiau susitelkime apie tikrus komunistus, kuriems brangus socializmas.

Socialistinis judėjimas už pertvarką Lietuvoje

Vienybė-Jedinstvo-Jednoščė."

Tarp jedinstvininkų ypač daug buvo okupacinės ka-

riuomenės ir saugumo kari-ninkų, milicijos darbuotojų, taip pat didžioji dalis senosios "bolševikų gvardijos", karo veteranų, pirmiausia rusų ir lenkų. Vieni norėjo išsaugoti savo, kaip valdovų, pozicijas, kiti dėjosi dėl bolševizmo pažeistų smegenų, nežinios baimės ir pan. Tad jedinstvininkai, priešindamiesi lietuvių tautos atgimimui, siekimui atkurti savo valstybingumą, labai stengėsi išsaugoti okupacinės sovietų kariuomenės autoritetą, palaikyti jos "kovingumą". Jedinstvininkus ypač sudrebino 1989 m. rugpjūčio 3 d. Lietuvos laisvės lygos Kauno skyriaus ir "Jaunosios Lietuvos" paskelbtas šaukimo į okupacinę kariuomenę baiktas - pirmas toks įvykis SSRS istorijoje. Tą dieną 59 jaunalietuviai nunešė savo karinius bilietus bei prirašymo liudijimus į karinį komisariatą Vilniuje (Pilies g.), bet rusų karininkams atsakius juos priimti jaunuoliai savo dokumentus

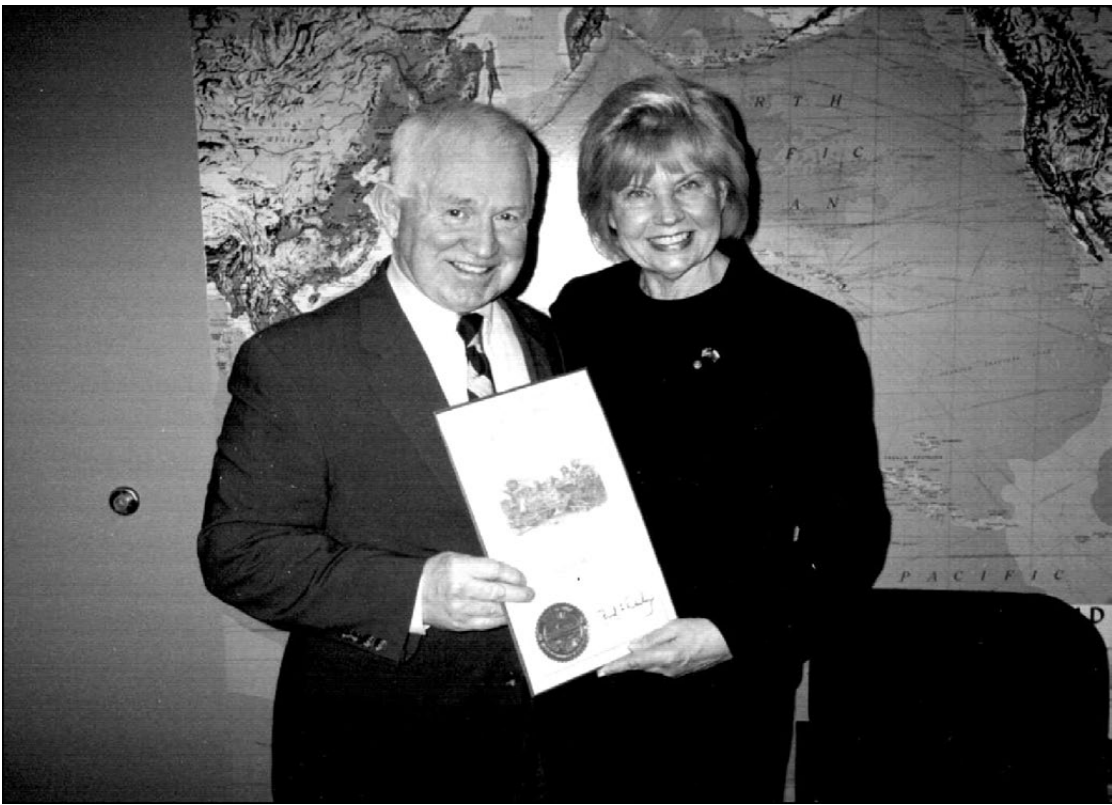
paštu pasiuntė į Maskvą tuometiniam SSRS gynybos ministrui D.Jazovui.

Tai buvo masinio lietuvių jaunuolių atsisakymo tarnauti okupacinėje kariuomenėje pradžia. Nors ir ne istorijos pradžia. Dar 1989 m. gegužės 14 d. Vilniuje, Kalnų parke, lietuvių susirinkime, minint R.Kalantos susideginimo 17-ąsias metines, buvo priimta rezoliucija, kad SSRS vyriausybė nutrauktų prievartinį Lietuvos piliečių ėmimą į okupacinę kariuomenę. Ypač daug karinių dokumentų lietuviai jaunuoliai grąžino minint Molotovo-Ribbentropo pakto 50-ąsias metines rugpjūčio 23 d.

Iš pradžių kariniai dokumentai buvo grąžinami Vilniuje ir Kaune, bet nuo 1989 m. rugpjūčio mėnesio pabaigos - ir kituose Lietuvos miestuose, nors tam ir nepritarė Sąjūdžio vadovai baimindamiesi, kad tai nebūtų dingstis okupacinei kariuomenei griebtis represijų.

(Bus daugiau)

2005 m. vasario 11 d., Ohio Žemės Ūkio Departamento direktorius Fred Daley, Columbus, Ohio pagerbė LR Garbės generalinę konsulę Ingridą Bublienę už jos veiklą koordinuojant įvairias programas tarp Ohio ir Lietuvos. Jai buvo įteiktas žymuo, ją paskelbiant “Ohio Žemės ūkio garbės direktore”, (Honorary Director of Agriculture).

LIETUVOS RESPUBLIKOS GARBĖS GENERALINIO KONSULO VYTAUTO ČEKANAUSKO ŽODIS

Ir dar vienas gimtadienis – jau 87-tas mūsų modernios Lietuvos valstybės gyvenime. Per tą laiką Lietuva matė ir šviesių ir tamsių dienų. Per 22 nepriklausomo gyvenimo metus Vasario 16-toji jai buvo džiaugsmo ir pasididžiavimo savimi diena, kai po ilgos svetimųjų priespaudos į pasaulio laisvų tautų šeimyną grįžo sena ir garbinga lietuvių tauta. Deja, tai tęsėsi neilgai. Galingųjų kaimynų suokalbiamai lėmė, kad jauna ir drąsiai pirmyn žengianti Lietuva, taptų vėl jų tamsių užmačių auka. Su Antruoju pasauliniu karu Lietuvą apgaubė ilga, šalta ir negailestinga naktis.

Tačiau nei karas, nei dvi okupacijos neįstengė ištrinti iš žmonių atminties Vasario 16-tosios reikšmės. Jos užkurta liepsnelė niekuomet neužgeso Lietuvos laisvės kovotojų

eilėse, ji ruseno kalėjimuose politinių kalinių širdyse, ji guodė tremtinius prievartą ir vargą kenčiančius toli nuo savo gimtųjų namų.

Tačiau ir tokiose sąlygose gyvendamas lietuvis neprarado vilties į geresnę ateitį. Vasario 16-osios akto dvasia ir ta kraujo ir gyvybės auka sudėta jį ginant, išvarė gilią vagą lietuvių širdyje, suteikdama jam stiprybės sekti savo tėvų bei protėvių takais – ginti tai kas yra jam brangiausia – savo tėvynę, bočių namus. Lietuvos laisvės kovų keliai siekia ne vieną šimtmetį.

1795 metais galutinai žlugus bendrai Lietuvos – Lenkijos valstybei, ilgai nelaukiant, prasidėjo naujas, brangiai kainuojantis, Lietuvos atgimimo laikotarpis, kuris tęsėsi daugiau kaip šimtą metų. Du sukilimai, Kražių skerdynės,

spaudos draudimas nenumalšino pavergto lietuvių siekio laisvės savam kraštui. Caristinės Rusijos noras padaryti Lietuvą tamsią ir juodą nedavė vaisiaus. Lietuvos kaimas išaugino stipriai lietuviškai nusiteikusias kartas kurios drįso kalbėti ir veikti visos tautos vardu. Ir taip, su patriarchu dr. Jonu Basanavičiumi priekyje, 20-ties idealistų būrelis 1918 metų vasario 16 dieną Vilniuje savo parašais patvirtino dokumentą skelbiantį laisvos ir nepriklausomos Lietuvos atgimimą.

Taip buvo padėtas kertinis akmuo naujam Lietuvos valstybės rūmui. Tuos rūmus statė visa Lietuva per 22 nepriklausomo gyvenimo metus. Ilga pokario sovietinė okupacija norėjo pakeisti tų rūmų statybos planus, bet tauta nepasidavė – ji kovojo ir tą kovą laimėjo. Šiandien tų rūmų statyba tęsiama toliau pagal planą kuris buvo priimtas prieš 87 metus – Laisva ir Nepriklau-

VASARIO ŠEŠIOLIKTOS MINĖJIMAS LOS ANGELES MIESTE

Šventę jau daug metų drauge ruošia ALT'o ir LB skyriai. Dalyviai pasirenka, kuriai organizacijai paskiria savo auką.

Po vėliavų pakėlimo šv. Kazimiero parapijos aikštėje ir šv. Mišių, Los Angeles ir apylinkių lietuviai susirinko parapijos salėj atšvęsti 87-tą Vasario 16-ąją. Šventę trumpu žodžiu pradėjo ALT'o LA sk. vicepirmininkė Daiva Čekanauskaitė-Navarette. Solistei Janinai Čekanauskienei ir pianistei Auksei Jackūnaitei vadovaujant, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Klebonas St. Anužis sukalbėjo dienas pritaikytą invokaciją ir pakvietė atsistojimu pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę.

Šventės programos pravedė jaunutė, bet jau stipriai į mūsų viensėdijos veiklą įsijungusi Aušra Venckutė. Pristačiusi garbės svečius, paskaitė sveikinimus raštu ir iškvietė sveikintojus žodžiu: estų ir latvių konsulus, Kovo 11-tos signatarą Kazį Sąją, kuris su žmona Gražina šiuo metu viešisi Kalifornijoje ir Garbės generalinį konsulą Vytautą Čekanauską. Trumpai pasidalinę šios šventės mintimis, kons. Čekanauskas pristatė pagrini-

soma Lietuvą. Lietuva kurioje kiekvienas žmogus jautųsi laimingas; kur meilė Lietuvos degtų visų jos žmonių širdyse; kur šviesa ir tiesa lydėtų jų žingsnius, o Dievas laimintų jų kelius. Apie tokią Lietuvą svajojo Vasario 16-tosios akto signatarai, tokią Lietuvą mes ir privalome kurti.

Lai Vasario 16-ji visuomet mums lieka tuo stebuklingu laimės žiburiu kurio šviesa pasiektų kiekvieno mūsų širdį ir naujai sustiprintų mūsų meilę Tėvynei Lietuvai bei teiktų naujų jėgų dirbti visų jos žmonių gerovei.

dinę šventės kalbėtoją, viešnią iš Washington DC, Lietuvos Respublikos įgaliotą ministrę dr. Korneliją Jurgaitienę. Kalbos ištraukos spausdinamos atskirai.

Perskaityta ir plovimais priimta rezoliucija, kuri bus išsiuntinėta atatinčioms valdžios įstaigoms. Įteiktas Lietuvos fondo čekis Lituanistinei mokyklai padėti. Mokyklos vaikučiai suruošė savo darbų parodėlę, kurios tema buvo – kaip jie įsivaizduoja Lietuvą (praėjusiuose Vasario 16-tos minėjimuose paruošdavo rašinius). Kaip ir visuomet, ta proga gavo ALT'o LA skyriaus premijų čekius. Išnešus vėliavas prasidėjo meninė dalis, kurioje šoko, dainavo ir deklamavo mūsų gražusis jaunimas – nuo Spindulio grakščių šokėjų iki pačių mažiausių Lituanistinės mokyklėlės mokinukų. Publika labai nuširdžiai jų pastangas įvertino.

Bendruomenės Vakarų apygardos pirmininkas Antanas Polikaitis visiems padėkojo ir perskaitė rengėjų suredaguotą laišką Lietuvos Respublikos prezidentui Valdui Adamkui, liečiantį Maskvos kvietimą dalyvauti gegužės mėnesį “pergalės 60-mečio šventėje” ir prašė visų dalyvių jį pasirašyti. Atrodo, kad neatsirado su šia idėja nesutinkančių, nes ir laiško tekstas ir idėja pasirašyti buvo sutikti garsiais plovimais, o parašų susirinko visas lapų pluoštas.

Šventė užbaigta visiems drauge giedant “Lietuva brangi”. Apatinėje salėje laukė padengti stalai ir pasiruošusios šeimininkės. Norintieji, galėjo drauge su garbės svečiais puikiai papietauti, pabendrauti ir atsigaivinti. Ačiū rengėjams.

Rūta Sakienė

Antanas Dundzila

IŠ KUR IR KODĖL

(Laimėjo antrąją *Dirvos* novelės premiją)

V.

Net kalnus tam supylė!... Na, judam namų link, Levutė su Jūlyte mudviejų laukia!

Sekmadienį bažnyčioje iškilmingai, su visais kodylavimais ir giedojimais vyko suma. Žmonės dėkojo Dievui už bolševikų išvijimą. Sena, medinė bažnytėlė buvo pilnutėlė. Aš kažkaip atsidūriau ant vargonų ir savo akimis patyriau, ką reiškia liaudies posakis. “tamposi, kaip boba ant vargonų”. Man tai praverė už poros metų gimnazijoje, kai

skaitėme tautosaką ir klasėje aš vienas galėjau pasakyti, kaip šis priežodis kilęs. Įraudusi, prakaitu permirkusi, išieiginiuose kaimo rūbuose moteriškė tokia kartimi sunkiai, vis aukštyt ir žemyn, pumpavo vargonų dummies, reikalingas grojimui. Bežiūrėdamas nusprendžiau, kad, taip baisiai bepluždama, ji negalėjo nei poteriauti, nei į altorių žiūrėti. Anų laikų teologai turėjo žinoti, ar, šitaip baisiai besitampant ant vargonų, jai

skaitėsi išklaudytos šv. Mišios.

Popietė slinko poilsiaujant, abiems Gleniams apie namus užsiimant būtiniausiais darbais. Matėsi, kad ūkyje sekmos dienos atvanga buvo reikalinga. Aš sekiojau arba vieną, arba kitą. Po kiek laiko atsidūriau prie atidarytų kluono durų. Kairėje pusėje, prie sienojaus Jonas ką tai darė. Kai prie jo priėjau, jis užkišo ranką už balkelio ir ištraukė suvyniotų skudurų krūvą. Skudurus atvyniojus, jo rankose juodo metalo mėlynumu sublizgėjo pistoletas. Aš nustebau, turbūt, išsižiojau, pastačiau akis. Jis ištisė ranką į mane ir pistoletą dėjo į delną:

- Čia ginklas savai žemei ginti! Jei tik kokiam Lietuvos

kampelyje sušvytės vytukė, aš palieku viską – šeimą, namus – ir su šituo išeinu!

Pistoletas man pasirodė neįtikėtina sunkus, žemyn sviro ranka. Kad neiškristų, aš kairės plaštaka iš apačios parėmiau dešiniąją. Minučiukę stovėjau be žado, lyg ir linko keliai. Apėmė baimė, nes žinojau, kad rankose laikau draudžiamą daiktą. Jau buvau girdėjęs, kad už slepiamus ginklus vokiečiai baudžia mirtimi. Tačiau protas sakė, kad sukilime dalyvavusiam Jonui ginklas buvo leistinas ir gal net būtinas.

Pistoletas nevarčiau, nebandžiau žiūrėti. Pajutęs mano sumišimą, Jonas jį paėmė ir, kai pradėjo rūpestingai vynioti, aš išslinkau iš kluono. Kojos vis

dar linko. Tuo momentu mane veikė ir rankose laikytas pistoletas, ir Jono žodžiai. Stebėjau, si, kaip jis, vedinas laisvės regėjimo, išdrįstų palikti Lionę su Jūlyte ir išeiti. Po pusšimčio metų Jono žodžiai man pavirto į jo priesaiką. Tik priesaiką ne kunigui, ne prieš vėliavą ar kryžių, bet prieš devynių metų miesčionį vaiką, belaikantį Lietuvos kariuomenės pistoletą.

Keista, kad Jonas manęs neįspėjo apie tai niekam nesakyti.

Slinko vokiečių okupacijos paskutiniai metai, krašte buvo neramu. Netikėtai, vieną dieną pas mus pasirodė Levutė.

(Bus daugiau)

Nepriklausomybės šventės organizatoriai ir svečiai. Iš kairės: Clevelando ALT skyr. pirm. Algis Pautienis, “Tėvynės garsų” radijo programos vedėją Aldona Stempužienė, Clev.LB skyr. vicepirm. dr. Viktoras Stankus, buvęs Latvių s-gos pirm. dr. Arturs Grava, JAV LB pirm. ir šventės prelegentė Vaiva Vėbraitė-Gust, kleb. kun. Gediminas Kijauskas, Estų Laivės Federacijos OH valstijos pirm. Andreas Traks, LR Garbės kon. Ingrida Bublienė ir Violeta Raulynaitėnė iš Lietuvos, kuri dirba ministerijoje kaip atstovė mažumoms.

Ritos Balytės nuotr.

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. Dirvai tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – Dirvos leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2005 m.gegužės 1 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vaju.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už Dirvą metams (JAV ir Kanadoj) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai Dirvos skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite Dirvą savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių (JAV ar Kanadoje), kurie Dirvos neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime Dirvą kuri laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų Dirvos skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime Dirvos tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą Dirvos stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

Tel. numeris _____

Jei siūlote Dirvą siųsti susipažinimui, įrašykite siūlomojo adresą:

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

PALM BEACH, FL

Kovo 12 d., šeštadienį, 2 val. St. Paul or the Cross bažnyčios salėje, 10970 State Rd. (A1A), North Palm Beach, įvyks iškilmingas sukakčių minėjimas. Pagrindinę kalbą pasakys LR ambasadorius Vašingtone Vygaudas Ušackas. “Dainos” choras atliks koncertinę dalį. Bus renkamos aukos JAV LB Krašto Valdybos reikalams. Vietos ir apylinkių lietuviai yra kviečiami Nepriklausomybės sukakčių minėjime dalyvauti.

Lietuvių Kultūros muziejaus valdyba sausio 30 popietę surengė filmo “Pažaislio vienuolyno idilė” parodymą LR Garbės konsulato parūpintoje patalpoje. Profesiniai padarytas filmas, didžiulis ekranas ir vienuolyno meno turtai stebino per 30 susirinkusiųjų. Okupacijų metais nualintos bažnyčios bei zakristijos meno vertybės, dabar atkurtos, niekuo nesiskiria nuo panašaus meno Romos bažnyčiose. Puikūs kazimieriečių seselių aiškinimai, maldininkų ekskursijos bei procesijos ir žavinga gamta leido žiūrovams gėrėtis Pažaislio meno turtais, vienuolyno gyvenimu ir aplinka. Dr. A. Lipskis paskaitė Pažaisliui sukurta savo eilėraštį.

Vasario 6 d. šv. Mišias lietuviams aukėjo prel. Albertas Kontautas ir paskelbė, kad tai darys ir kovą, ir balandį. Pamoksle jis skatino tapti pasaulio šviesa, kaip Jėzus. Po to jis trumpai papasakojo apie Bostono arkivyskupijos sprendimą uždaryti lietuvių statytą ir išlaikomą bažnyčią. Jie tokį sprendimą laiko neteisingu. Čia susirinkusieji, jau pasiilgę lietuvių kunigo, jautėsi laimingi jo sulaukę. Pamaldas praturtino “Dainos” choras.

“Lietuvių Biuletenis” vasario – 2005 Nr. 237

CLEVELAND, OH

VILNIAUS UNIVERSITETO KAPELA “JAUNIMĖLIS”

Liaudiškos muzikos ansamblis “Jaunimėlis”, pradėjęs savo veiklą 1971 m. sėkmingai atstovauja Lietuvai ir Vilniaus universitetui daugelyje ne tik Lietuvoje vykstančių renginių, koncertų, konkursų ir festivalių. Kolektyvas yra laimėjęs ne vieną aukščiausią apdovanojimą respublikinėse šventėse – varžytuvėse “Grok, Jurgeli”, respublikinėse liaukiškose muzikos šventėse – konkursuose “Prie ežerėlio” ne kartą pelnė prizines vietas. 2001 m. ir 2003 m. tarptautinėje liaudies muzikantų šventėje “Linksmoji armonika” gavo specialų kompozitoriaus Jurgio Gaižausko prizą, skirtą geriausiai, profesionaliausiai muzikuojančiai kapelai. 2002 m. ir 2004 m. tradicinėje kaimo kapelų šventėje-varžytuvėse “Grok, Jurgeli” gauti Padėkos raštai. 2004 m. VI tarptautiniame meno festivalyje “Studentiškas pavasaris” už puikų pasirodymą apdovanotas Šiaulių universiteto rektoriaus padėkos raštu. Ansamblis dalyvauja Pasaulio lietuvių dainų šventėse, Baltijo šalių studentų festivaliuose “Gaudeamus” (2004 m. vadovui ir kolektyvui įteikti Latvijos Kultūros ministro Padėkos raštai). “Jaunimėlis” su dideliu pasisekimu koncertavo daugelyje Europos miestų ir šalių tarptautiniuose festivaliuose.

Kolektyvo repertuare įvairių regionų ir laikotarpių muzika, parengta įvairių programų, išleista plokštelė. Šiuo metu ruošiamą išleisti kompaktinė plokštelė. Muzikantai groja daugeliu instrumentų: smuikais, armonikomis, akordeonais, lumzdeliais, birbynėmis, kanklėmis, skudučiais, skrabalais, ragais, tūba, kontrabosu, žvanguliais, mušamaisiais instr. Ansambliciai ne tik groja, bet ir dainuoja, šoka, įtraukdami savo klausytojus į pasirodymų sūkurį.

Ansamblio “Jaunimėlio” koncertas įvyks 2005 kovo 6 d.

1 val. p.p. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje.

Nomeda

(Red. pastaba. Spausdinami šį pranešimą, primename, jog panašaus pobūdžio renginiai turi rengėjus - organizaciją, draugiją, klubą, chorą, ansamblių ir žinome kam skiriamas gautas pelnas. Tikime, kad šio koncerto rengėjai pamiršo tai pažymėti.)

CHICAGO, IL

Vaiva Ragauskaitė, Amerikos lietuvių redaktorė, praneša, jog skelbia rašinių konkursą. Prizinis fondas – 1000 dol. Š.m. gegužės mėn. Čikagoje leidžiamas savaitraštis Amerikos lietuvis švęs penkerių metų sukaktį nuo leidybos pradžios. Ta proga redakcija skelbia rašinių konkursą, kurio tema - “Kaip išlikti lietuviu Amerikoje”. Premijų fondas – 1000 JAV dolerių (I vieta – 500 dol., II – 300 dol., III – 200 dol.). Konkurso mecenatas – dr. Jonas Adomavičius. Pageidaujama rašinių apimtis yra 2-4 kompiuteriu spausdinti puslapiai (apie 6000 –12000 spaudos ženklų šriftu). Vertinimo komisiją sudarys Pasaulio Lietuvių bendruomenės Lituanistikos katedros Ilinojaus universitete vedėja prof. dr. Violeta Kelertienė, Lietuvių Žurnalistų sąjungos valdybos pirmininkas Kęstutis Miklas bei Amerikos lietuvių redakcijos nariai. Rašinius prašome siųsti į Amerikos lietuvių redakciją paprastu paštu iki š.m. balandžio 15 dienos, adresu: Amerikos lietuvis, 7349 W.55TH. PL., Summit, IL 60501. Rašinius prašome pasirašyti slapyvardžiu, o pridėjus atskirame užklįjuotame vokelyje nurodyti tikrąją autoriaus pavardę bei koordinates (vokai bus atplėšti tik išrinkus nugalėtojus). Rašinių konkurso nugalėtojus numatoma paskelbti Amerikos lietuvių penktojo gimtadienio šventės metu gegužės 7 d. Čikagoje. Dalyvauti gali viso pasaulio lietuviai. Tad nuoširdžiai kviečiame visus dalyvauti!

Dalis svečių bei atstovų Nepriklausomybės šventės minėjime, įvykusio 2005 m. vasario 12 d. Iš kairės: Bill Spencer, Vokiečių atstovė Eleanor Spencer, Clev. LB valdybos narė dr. Kristina Stanikaitytė-Phillips, Indijos atstovas dr. Santosh Keswani, Graikų atstovė Kathy Pearl, Michael Pearl, Graikų atstovė Sotteria Mylonas, dr. Albert Korsakas.

Ritos Balytės nuotr.

LIETUVA IR PASAULIS

Prezidentas Valdas Adamkus vasario 24 d. telefonu kalbėjosi su Estijos prezidentu Arnold Ruutel, kurį pasveikino Estijos Nepriklausomybės dienos proga ir palinkėjo visokeriopos sėkmės. V. Adamkus pasidžiaugė puikiais Estijos ir Lietuvos santykiais ir pažymėjo, jog šiandien Baltijos valstybių artumas ir vienybė įgauna naują pobūdį: “Vertindami tarptautines realijas ir procesus, turime sutikti, jog Baltijos šalių vienybė šiandien yra kaip niekada svarbi”, - pokalbio metu teigė Lietuvos vadovas. Kaip pranešė Prezidento spaudos tarnyba, Lietuvos ir Estijos Prezidentai taip pat aptarė aktualiausius tarptautinės politikos įvykius, pasikeitė nuomonėmis apie JAV prezidento vizitą Europoje ir pasveikino JAV prezidento kalboje Briuselyje išsakytas mintis. Abiejų valstybių vadovai pabrėžė, jog atidžiai seka Rusijos ir JAV valstybių vadovų susitikimą Bratislavoje.

2007 metais įsivesti eurą – Lietuvos garbės reikalas, nes vėliau tokių palankių aplinkybių, kokios yra dabar, gali ir nebūti, žurnalistams pareiškė šalies prezidentas Valdas Adamkus. “Pagrindinis tikslas - 2007 m. įsivesti eurą. Tai valstybės garbės reikalas ir ekonominė būtinybė, nes sekanti data būtų 2010 m., o sąlygos iki tol laiko pasikeis Lietuvos nenaudai”, - sakė V.Adamkus, palaikydamas mintį, kad Vyriausybė turėtų peržiūrėti išlaidas, kad būtų pasiektas reikiamas rezultatas. Kalbėdamas apie planuojamą mokesčių reformą, V.Adamkus pabrėžė, kad jos reikia, tačiau ji turi būti gerai apgalvota. “Nėra nė vieno žmogaus Lietuvoje ar Vyriausybėje, kuris nesutiktų, kad reikia mokesčių reformos, tačiau klausimas, kaip ta reforma turi būti įvykdyta”, - pabrėžė V.Adamkus, pridurdamas, kad įpareigojo savo patarėją ekonomikos klausimais Ramūną Vilpišauską susitikti su ministro pirmininko Algirdo Brazausko atstovais ir aptarti siūlomą mokesčių reformą.

Europos Parlamento narys Aloyzas Sakalas mano, kad Ukraina Europos Sąjungos nare taps greičiau nei Turkija. Nors ES gruodžio mėnesį nusprendė pradėti derybas su Turkija dėl įstojimo, o tuo tarpu Ukraina dar tik pradeda pasiruošimus stojimui į Bendriją, A.Sakalas mano, kad pastaroji turi daugiau šansų greičiau įsilieti į ES gretas. "Ukrainoje yra europietiškos struktūros, čia europietišškai žvelgiama į žmogaus teises", - pasakojo europarlamentaras. Europos Parlamente kalbėjęs naujasis Ukrainos prezidentas Viktor Juščenko pareiškė tvirtą Ukrainos norą būti ES nare. A.Sakalas pasakojo, kad Ukraina per porą metų tikisi užbaigti derybas dėl pačių derybų pradžios, o paskui dar per porą metų visiškai pabaigti derybas dėl stojimo į ES. "Turkija ES keliamus kriterijus gali patenkinti per 10 metų, o Ukraina - anksčiau", - įsitikinęs europarlamentaras. Jo teigimu, dauguma Europos Parlamento narių palaiko Ukrainą. "Po V.Juščenko kalbos buvo tiek europarlamentarų plojimų, atsi stojimų - seniai to nebuvo buvę", - savo kalba dalijosi A.Sakalas.

Lietuviai yra antri po lenkų pagal legaliai imigravusiųjų į Didžiąją Britaniją po savo šalių įstojimo į ES. Kaip trečiadienį pranešė bitų laikraštis *The Times*, nuo praėjusių metų gegužės 1 dienos dirbti į Jungtinę Karalystę legaliai atvyko 73 tūkst. 545 imigrantai iš Lenkijos, **20 tūkst. 95 iš Lietuvos** ir 9 tūkst. 70 iš Slovakijos. Iš viso iš aštuonių Rytų ir Vidurio Europos šalių po jų įstojimo į ES Britanijoje įsidarbino daugiau nei 130 tūkst. Dar 181 tūkst. 400 leidimų įsidarbinti Britanijoje išduota atvykėliams iš šalių, nepriklausančių ES.

Europolas pradėjo plataus masto operaciją prieš Europos Sąjungos teritorijoje veikiančias organizuotas lietuvių nusikaltėlių gruputes, dauguma jų užsiima pinigų ir dokumentų padirbinėjimu, pranešė šaltiniai Europole. Pasak teisėsaugos šaltinių, didėjantis lietuvių grupių nusikalstamumas kelia vis didesnę pavojų, nes jų gaminamų netikrų eurų ir dokumentų kokybė labai gera. Iš lietuvių grupuočių dokumentus perka asmenys, norintys nelegaliai patekti į Vakarų Europą. 2004 metų lapkritį Europoje per operaciją prieš organizuotas lietuvių nusikaltėlių gruputes Prancūzijoje, Didžiojoje Britanijoje, Vokietijoje, Olandijoje ir Belgijoje sulaikyta dešimtys asmenų.

Lietuvos pasienyje su Baltarusija vasario 24 d. pradėjo valstybės sienos vandens telkiniuose ženklavimo darbus. Juos stebėjo ir darbų perdavimą patvirtinančius dokumentus pasirašys bendros Lietuvos ir Baltarusijos valstybės sienos demarkavimo komisijos atstovai, pranešė Valstybės sienos apsaugos tarnyba. Ženklavimo darbai vyks Varėnos ir Šalčininkų rajonuose esančiuose Dubo ir Grūdės ežeruose bei Purvėnų, Jurgionių ir Tausiūnų tvenkiniuose. Per ateinančias dvi savaites planuojama beveik 13 kilometrų Lietuvos atsakomybės ruože pastatyti 39 valstybės sieną žyminčius ženklus - plūdurus. Anot VSAT, Suomijoje pagaminti specialūs plastikiniai plūdurai, kuriuos sienai savo pusėje ženklinti pasirinko ir Baltarusijos pareigūnai, pasižymi ypatingu patvarumu.

Iš kairės: Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus ir NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer Briuselyje NATO viršūnių susitikimo metu. *NATO nuotr.*

ATIDARYTAS LIETUVOS GARBĖS KONSULATAS HOUSTON

Š.m. vasario 25 d., penktadienį, Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas atidarė Lietuvos garbės konsulatą Houston, Texas ir pasveikino naują Lietuvos garbės konsulą William C. Altman.

Konsulato atidaryme kalbėjęs Lietuvos ambasadorius pasidžiaugė, kad Lietuva nuo šiol turės savo atstovą vienoje didžiausių JAV valstijų- Texas: “W.C.Altman patirtis ir ryšiai prisidės prie Texas valstijos bei Lietuvos verslo ir turizmo ryšių bei žmogiškųjų kontaktų plėtos.”

Priėmimo metu V.Ušackas trumpai supažindino su Lietuvos ekonominiais pasiekimais, investicijų bei turizmo galimy-

bėmis. Ragino valstijos verslininkus aktyviau pasinaudoti Lietuvos ekonomikos augimu bei šalies naryste Europos Sąjungoje. “Per pastaruosius 15 Nepriklausomybės metų mes ryžtingai įgyvendinome politines ir ekonomines reformas, todėl šiandien Lietuva pelnytai pateikiama reformų pavyzdžiu Rytų Europos valstybėms, kurios dar tik dabar pasuko demokratijos ir laisvosios rinkos keliu. Pasaulio Banko ir Europos Komisijos prognozėmis, Lietuva ir toliau išliks sparčiausiai auganti ekonomika išsiplėtusioje ES. Kita vertus, Lietuva yra puikioje geografinėje padėtyje tarp Vakarų ir Rytų rinkų. Todėl aš kviečiu Texas verslininkus skubėti pa-

BALTIJOS ŠALYS PRIVALO AIŠKINTI PASAULIUI SAVO ISTORIJĄ

Talinas, vasario 25 d. (Delfi). Būtina aiškinti visam pasauliui, kad pergalė prieš nacizmą neatnešė estams, latviams ir lietuviams laisvės, pareiškė Estijos prezidentas Arnold Ruutel. Kalbėdamas Estijos nepriklausomybės 87-ųjų metinių proga, A.Ruutel pabrėžė, kad prieš 60 metų viena represinė valdžia pusei amžiaus pakeitė kitą.

Prezidentas pridūrė, kad vis dėlto neverta verksmingai kalbėti apie savo sunkų likimą, stengiantis sužadinti užuojautą. "Estijos valstybė ir visuomenė pakankamai stiprios, kad nenuilsdamos sakytų teisybę, nelenkdamos nugaros. Mes galime tikėtis sėkmės, jei rasime tą bendrą pradžią, kuris suartins mus su kitomis tautomis, kurių istoriją mes irgi gerbiame", - sakė prezidentas. Jis pastebėjo, kad pergalė prieš nacinę režimą švenčiama Maskvoje ir tose demokratinėse šalyse, kur ši pergalė traktuojama kaip demokratijos pergalė prieš

tironiją. "Estija pripažįsta Europos tautų vertybes ir kartu su jomis jaučia ir džiaugsmą, ir širdgėlą. Tautų bendradarbiavimas pagrįstas bendromis vertybėmis, kurios kuriamos ir puoselėjamos bendrai, ir bendrai ginamos", - pridūrė A.Ruutel.

MICHIGAN ATSTOVŲ RŪMŲ NARYS DALYVAUS PABALTIEČIŲ KONFERENCIJOJE

Naujai išrinktas JAV Kongreso narys iš Michigan valstijos Thaddeus McCotter šių metų kovo 3-5 dienomis dalyvaus Vašingtone Jungtinio Amerikos Pabaltiečių Komiteto (JBANC) rengiamoje konferencijoje. Atstovas McCotter yra Kongreso Tarptautinių Santykių Europos komiteto ir Kongreso Baltijos tarybos narys. Pagrindinė konferencijos tema “Amerikos Pabaltiečių visuomeninė veikla: Ateities vizija”. Konferencijoje bus aptariamos svarbiausios aktualijos po įstojimo į NATO ir Europos Sąjungą.

sinaudoti Lietuvos ekonomikos augimu ir atsivėrusiomis plačiomis verslo galimybėmis regione,” kalbėjo diplomatas.

Priėmimo dalyvavo Lietuvos pramoninkų konfederacijos garbės ambasadorius JAV Donnie Nelson, Houston miesto meras Bill White, Texas valstijos verslininkų atstovai.

Vizito metu diplomatas taip pat susitiko su Houston laikraščio *Houston Chronicle* žurnalistais, Houston lietuvių bendruomenės atstovais, dalyvavo Vasario 16-osios minėjime.

Lietuvos garbės konsulas Houston W.C.Altman yra Trader Classified Media, N.V. kompanijos direktorius, buvęs Kardia Therapeutics kompanijos prezidentu ir vykdančiuoju direktoriumi, o taip pat įkūręs FemPartners, Inc. kompaniją.

Pasak prezidento, galima tik sveikinti idėją surengti visuotinį svarstymą, ar Estija turi švęsti pergalę prieš fašizmą Maskvoje. "Tai bus stiprėjantis pilietinės visuomenės įrodymas - taip pat, kaip ir diskusija dėl Baltijos šalių vienybės".

Pagrindinės temos – komunistinis palikimas, demokratijos stiprinimas Baltijos šalių kaimynystėje, tarptautiniai santykiai, verslo ir bendradarbiavimo vystymas.

Informacija apie registraciją ir konferencijos programą JBANC interneto tinklalapyje: www.jbanc.org arba ALT'o įstaigoje tel. 773-735-6677, faks. 773-735-3946, el. paštu: AltCenter@aol.com

Jungtinis Amerikos Pabaltiečių Komitetas yra Amerikos Lietuvių Tarybos išlaikoma įstaiga Vašingtone.

ALT'o inf.

NE VISAI ŠVENTIŠKAS VAKARAS

Vytautas Matulionis

Lietuvos nepriklausomybės švenčių minėjimas (vasario 16-tos, kovo 11-tos). 2005.02.12., Dievo Motinos parapijos auditorijoje, Cleveland, Ohio. Pagrindinė kalbėtoja – Vaiva Vėbraitė. Meninėje dalyje – sopranas iš Lietuvos Skaidra Jančaitė, akompaniatorė Rasa Stalygienė ir Clevelando mergaičių tautinių šokių sąmbūris “Žiedeliai”. Rengėjai: Clevelando LB Apylinkės ir Clevelando ALTos skyriaus valdybos. Dalyvių apie trys šimtai.

Nepriklausomybės šventės minėjimo, įvykusio vasario 12 d. akimirka. Prelegentė Vaiva Vėbraitė, JAV LB pirmininkė, skaito kalbą.

R.Čepulio nuotr.

Po minėjimo pradžios, himnų, proklamacinio tuščiažodžiavimo, sveikinimų, svečių pristatymo ir t.t., Vaivos Vėbraitės kalba buvo lyg gaivus vėjelio dvelksmas. Gražia lietuviška tarsena išsakyta, sklidina lietuvybės išlikimą užjūryje skatinančiais iššūkiais, jų sprendimais, siūlymais, prašymais, bei lietuviams būdingų ydų nedviprasmiškomis užuominomis, jos kalba klausytojų buvo priimta stebėtinai rimtai, kas mūsųose retai pasitaiko. Taip atsitiko todėl, kad kalbėtoja nepradėjo nuo 1009 metų ir, kaip praeityje dažnai būdavo, neišskaičiavo pamečiui visas Lietuvos “imperijos” pergales. Vis dėlto, ši gerai išmąstyta kalba buvo per ilga. Ji galėjo būti gerokai, “apgenėta”, visai jai nepakenkiant ir nenuskriaudžiant ištvermingai ją išklausiusių minėjimo dalyvių.

Antrosios, meninės, šio vakaro dalies pažiba turėjo būti Clevelande dar negirdėta solistė, kurios net pats vardas “Skaidra” žadėjo kažką ypatingo – iš šešiolikos programos dainų tik keturios buvo anksčiau girdėtos. Solistės nueitas muzikinio augimo ir tobulėjimo kelias, išpūdingai aprašytas vakaro programoje, jos kelionės į įvairius kraštus, jos

platus repertuaras, apimantis visus dainos meno laikotarpius, traukte traukė pasigrožėti jos sunkaus darbo vaisiais. Dailios išvaizdos dainininkė, pasipuošusi gražia balta vakarine suknele, scenoje atrodė lyg nuotaka – tetrūko tik šydo. O gal ji daugiau panašėjo į tamsiaplaukią vaidilutę? Grakštūs judesiai taip pat prisidėjo prie puikaus įvaizdžio. Tad kas gi atsitiko?

Jau pačioje pirmoje koncerto dainoje, *Mano sieloj šian-dien šventė* (J. Tallat-Kelpša) išryškėjo, kad kažkas ne taip su solistės balsu. Šioje dainuotoj ir nudainuotoj, bet smagioj dainoj, jis staiga virto atšipusiu durklu skaudžiai besiskverbiančiu į ausį, kai kuriems jau tresniems klausytojams, užkluptiems tokios nemalonios staigmenos, net aikčiojant. Sunkesni balsiniai šuoliai solistei tapo neįveikiami, virstantys riksmu, o baigminės, aiškiai nepasiekiamos aukštos gaidos solistė protingai atsakė, pasirinkdama žemesnę. Kokia priežastis buvo šio šiurkštaus “balsinio voratinklio”, kuriame solistė kankinosi visą vakarą, iš kurio pinklių jai nepasisekė visiškai išsilaivinti? Nervai? Persistengimas. Kokia nors dainininkams būdinga negalia? Mokyklos

įtaka? Nežinia.

Po šios, šventišku džiaugsmu turėjusios nuskambėti dainos, negeriau sekėsi ir kitoms. Juozo Indros harmonizuotos liūdnės liaudies dainos *Oi kai mes augom* ir A. Jasenos *Linų daina – Ašara Dievo akyj* švelniu balsu dainuojami žodžiai sutirpo kažkur ore taip ir nepamaloninę įtemptų klausytojų ausų. Kiek smagesnė buvo Ričardo Biveinio harmonizuota liaudies daina *Oi retoj vietoj*, bet ir vėl tie negirdimi žodžiai! Gerai žinoma Vlado Jakubėno harmonizuota liaudies daina *Piemenų raliavimas*, patraukli liaudišku paprastumu, solistės buvo sudainuota kažkaip skubotai.

Liaudies dainą *Ant tėvelio dvaro* Skaidra Jančaitė padainavo be piano palydos, klajodama apytamsėj salėj. Ji buvo kiek sėkmingesnė savo raudiška nuotaika, bet toks pasivaikščiojimas klausytojų su soliste nesuartino. Vietoj kad sukaupus jų dėmesį į vieną garso šaltinį, ji tą dėmesį išsklaidė po visus salės kampus. Tačiau balsiniai ši daina solistei buvo lengvesnė. Balio Dvariono dainoje *Pušys*, kurios palyda skambėjo lyg būtų gimus Claude Debussy vaizduotėj, norėjosi daugiau balso

(Nukelta į 10 psl.)

Doloresa Kazragytė

LIII

SKYRYBOS

Kai kuriems žmonėms ruduo – energijos pakilimo, kūrybos, veiklos metas. Kitiems – nusivylimo, liūdesio, užgesimo: vasaros viltys neišsipildė, prieš akis – žiema, šventės dar toli, o kur pavasaris...

Lilė ir Kosto gyvenime nebuvo nei pavasario nei žiemos. Tik amžina vasara: saulėta, šilta, rami, be audrų, be debesėlių.

- Liliuk, - pradėdavo rytą, įjungęs svajingą muziką, Kostas, - kavutę su pienu ar be?

- O Tu jau atsikėlei, Kostuk? – švelniai murkia iš miegamojo Lilė, - gal be... Labai esu apsimiegojusi.

- O ką atnešti? Apelsinuką ar bananą?

- Gal bananą. Ačiū, Kostuk. Nenešk į lovą, aš atsikelsiu. Nesigaišink.

- Gulėk, gulėk, Liliuk, atnešiu. Pasilepink. Į darbą šiandien vėliau einu.

- O! Kaip gerai! – pašoka Lilė ir išliuogia į šilkinį chalutuką, labai pritinkantį jos lieknai figūrai. – Iškepsiu tavo mėgstamą omletą su kukurūzais. Ar nori, Kostuk?

- Iškepk. Labai gardus tau išcina.

- Kosteli, o arbatą čiborelių ar raudonėlio užplikyti? Į didįjį puodą?

- Gal... gal į didįjį. Kaip visada, - kažko neryžtingai taria Kostas. - Čiborelių prašom.

Kava Liliukui išvirta. Bananas nuluptas ir supjaustytas. Kvapniu kremu išsitempusi veiduką, ateina iš vonios Lilė. Iškepa omletą, į didelį puslitrinį puodelį (baltą su raudonais taškučiais), užpliko Kostukui arbatos (kavos jis negeria – spaudimas), susėda abu prie dailia staltiese užtiesto stalelio virtuvėje ir pusryčiauja. Šnekučiuojasi.

- Ką tau pagaminti pietums, Kostuk? – čėpsėdama, laižydama gražias lūputes klausia Lilė.

- Nevark, Liliuk, aš darbe užkašiu. Gal pietų negrįšiu, jei įvyks susirinkimas.

- Tai paskambink. Turiu vištos šlaunelių, bulvių košės išvirsiu.

- Žinoma, Liliuk, juk visada paskambinu.

- Marškiniai išlyginti. Ar vilksies baltus?

- Ačiū, Liliuk.

- Ar pataisei...

- Pa pa, - nusijuokia Kostukas, - ar aš kada ką užmirštu. Prašau. Veikia puikiai, - ir atneša Liliukui sutaistytą feną.

- O! Ačiū. Koks tu geras, Kostuk, - ir pabučiuoja Kostuką į visai dar neplinkantį garba-

notą pakaušį, apkabindama jį iš už nugaros. Abu švelniai apsikabinę kelias sekundes pasiūbuoja.

- Oi, Kosteli, gerk arbatą. Atauš. – Liliukas pastumia puslitrinį puodelį arčiau Kostuko.

Kostukas delsia. Po to neryžtingai, akis nudelbęs į stalą sako:

- Ar puodelį gerai išplovei?

- O ką? – labai nustemba Liliukas. – Žinoma išploviau. Kam čia klausi?

- Lile! – žiauriai nuskambėjo pirmą kartą taip grubiai pavadintas Liliuko vardas, - žinau, ką tu darai su tuo puodu.

- Darau?! Ką darau?! – vos kvapą atgaudama išplečia akis Lilė.

- Lile! (Oi, kaip grubiai nuskambėjo tas “Lile!”) Aš girdėjau, kaip tu šią naktį į jį šla... my... na, siusiavai. Aš girdėjau, Lile!

- Iš proto išsikraustei! Juk tualetas čia pat. Ką tu šneki?

- Lile! (Jau tiesiog per širdį rėžia tas jo “Lile!”) Jau du kartus tu tai darei, kai aš nemiegojau. O kiek dar – aš nežinau. Rytą, kai tu nejutai, patikrinau: ten buvo tavo my... šlapimas. Lile! Nemeluok! Ir tu man duodi iš jo gerti?

- Kostai! Tu išprotėjai! Tau galvoj negerai! Idiote tu!

- Nunuodyti mane nori?! Ne kitaip. Apsimeti, kad myli mane. Apsimeti, Lile! “Išgerk, išgerk”. Žudike tu!

- Nerėk! Aš tau ne tarnaitė! Nepakęsiu!

- O aš nepakęsiu, kad tu mane nuodytum savo my... Lile! Tai siaubinga! Šlykštu!

- Eik tu žinai kur! Nuo šlapimo tik pagyja. O ne nuodija. Bet aš to nedariau! Tu išprotėjai?

- Pauostyk! Pauostyk!

- Nekišk man to puodo! Eik šalin! Tu man šlykštus. Ne-kenčiu tavęs!

- O tu man už rupūžę bjauresnė! “Kostuk, Kostuk”. Vemti noriu nuo to tavo “Kostuk”!

- Tai ko mes čia maivomės? Skiriamės! – sukliko Lilė ir įsitvėrė kėdės atlošo.

- Skiriamės! – riktelėjo kimirę balsu Kostas ir metė puodelį į kriauklę. Tas sudužo lygiai į dvi dalis lyg pritardamas skyryboms.

- Tai rašom pareiškimus. Dabar. Ko laukti?

- Rašom! – Kostas atneša du baltus lapus. Du tušinius. Abu susėda salone prie mažo stalelio. Rašo. Pirmoji prakalbo Lilė:

- O kokią priežastį rašyti?

- Gal... gal, kad tu manęs nekenti... o aš tau už rupūžę bjauresnis?

- Tai tu man pasakei – tu man už rupūžę bjauresnė.

- Aš? Neatsimenu. Maniau, kad tu man.

- Neiškirs.

- Tai gal... kad tu man neištikima?

- O kodėl aš? Gal tu man?

- Na tai gal rašom teisybę, kad tu norėjai mane nunuodyti...

- Kostai, - ir Lilė staiga praversta, - bet juk tai netiesa. – Ašaros papsi ant popieriaus. – Aš... nenorėjau tavęs prižadinti. Duryš taip bjauriai girgžda, o tu taip gražiai miegojai. Žinau, kad paskui nebeužmiegi... Aš gero norėjau... Ir tik du kartus taip. Ir aš šveičiau tą puodelį su milteliais. Ir... sakiau, nuo šlapimo išgyja žmonės. Nuo visokių ligų... aš... aš...

- Liliuk, - susijaudinęs Kostas jau glosto Lilės ranką, - juk taip niekas nedaro.

- O! Tu nežinai, kiek žmonės visko pridaro... Tik niekas nežino, Kostuk.

- Liliuk, neverk, - Kostas apkabina Liliuką iš už nugaros. Abu pasiūbuoja švelniai porą minučių.

- Tai ar skiriamės, Kosteli?

- Ne, Liliuk, ne. Aš myliu tave.

- Ir aš tave.

- O! Aš laiminga, Kostuk.

- Ir aš, Liliuk, - sako Kostas ir žvelgia į lėtai besisukančius ir krentančius žemėn pageltusius beržo lapelius. O akyse liūdesys nuskrieja su lapais ir išnyksta. Liliukas to nepastebi. Ir Kostukas nepastebi Lilės graudaus šypsno ir virpančių blakstienų.

Ir kiek tai tęsis? Gal iki pavasario? O gal, neduok Dieve, amžinai?

NACIONALINIAI KGB YPATUMAI

Dr. Rūta Gajauskaitė, kriminologė

Kaip yla iš maišo. Buvo aišku, kad vietoj “numuilinto” desovietizacijos įstatymo reikia kokio tai pakaitalo – tautai nuraminti. Jei galvojate, kad Liustracijos įstatymas kažkaip susijęs su tai sietynais palubėje, kai paspaudus mygtuką, nušvinta visi pašaliai ir darosi aišku kaip dieną – labai klystate. Liustracijos įstatymas labiau panašus į juodos katės gaudymą tamsiame kambaryje. Ateina tūlas KGBistas į komisiją, atlieka išpažintį jai, gauna išrišimą ir eina sau: ar į Lietuvos saugumą dirbti, ar banke verslauti, ar kokią eks-emisarų bendrovę kurti? O svarbiausia, visa tai laikoma paslapytyje ir visuomenė nežino kur, kada ir kodėl taip keistai bendrauja su jam reikalingomis įstai-gomis.

Dar Pakso epopėjos metu visuomenei buvo pranešta, kad lyg tai iš Amerikos ambasados pasklido žinios apie KGBistų įdarbinimą Lietuvos valdžios ir valdymo struktūrose. Būk tai ir sąrašas tokių buvo įteiktas prezidentui, dėl ko pastarasis Laurinkų norėjo pakeisti Bagdonu. Ale kur ten! Sujudo sukilo visi valdžioje esantys (matyt KGBistai ir rezervistai?) ir nuvertė tokį patiklų tautos vadą. Prieš tai gerokai aptakšnoję purvais. Svariausias iš jų – kad dėl tokio prezidento (o ne dėl KGBistų – rezervistų) Lietuva patirianti kitų valstybių izoliaciją. Nors R. Paksas labai sėkmingai pradėjo Vakarų valstybių vadovų vizitaciją ir baigė ją su visa šeima (o ne su bufetava) pas popiežių. O į JAV pirmiau, (kaip pridera) nuskrido A. Valionis, tačiau,

vietoj suderinto vizito protokolo, užsienio reikalų ministras lyg ir paskleidė valstybėje labai miglotus pletkelius? Dabar, praėjus metams ir išaiškėjus ministro KGB rezervistiniam statusui, argi ne akivaizdu, kad protokolu jis nesirūpino, o dėjo visas pastangas kad toks susitikimas neįvyktų? Kaip Putinas sako “...nėra buvusių NKVD-istų...”. Jie visi “...na postu i na čeku”.

Jau metai kaip Pakso nėra Prezidentūroje. Jau metai kaip teismai vieną po kito atmeta seimūnų ir Konstitucinio teismo (kuriame nebuvo nei vieno dirbusio teisėjumi!!!) mestus kaltinimus Paksui, tačiau Lietuvos izoliacija dabar jau visuotinai akivaizdi. Ir vėl J. Valionis “puдруoja akis”, kad, esą, jo darbo grafikas labai įtemptas ir atvykusį garsų oficialų užsienio atstovą, jis negalėjęs priimti! Kai tuo tarpu net darželinukas žino svečio ir tarptautinės teisės principus – pirma užsienio atstovas, o po to savi darbai. Juo labiau, kad svetys ne pro šalį važiuojant užsuko, o specialiai atvyko ir ... sužinojęs kad A. Valionis KGB rezervistas – atšoko – bei planuoto susitikimo – atsisakė. Taigi, yla nors ir po metų bet pradėjo lįst iš maišo. Pradžioje aukščiausiam lygyje – Seime, saugume, Vyriausybėje. O toliau ir kitose institucijose – ištisais sąrašais. O jau, rodos, buvo užsi-garantavę savo maskuotę – Laurinkų pakeitė, Junoką išmetė, prokurorus prigąsdino, archyvus šimtmečiui išaldė, visuomenę apmulkino, kad KGB sąrašai būktai Maskvoje ir tikėjosi

ramybės...

Ale kur tau! Atsirado kažkoks Anušauskas iš kažin kokio tai genocido centro, o dar prie jo prisidėjo kažkokia Kuodytė ir sugriovė jau jau beprasidėjusią palaimingą ES lėšų prichvatizaciją. Ir vėl klimpstama į komisijas, tyrimus, tikrinimus ir dalinius, muilinus sprendimus bei nuorodas kreiptis į teismus... Visai ne taip kaip Paksą – viens du ir patys savarankiškai sudorojo.

Dabar visiems užduota eilinė užduotis – sunešioti geležines kurpes – t.y. atgauti tautos budi-lių sąrašus iš Maskvos. Na koks gi kalvis-raudongalvis galėtų mums padėti?

PONAI IR TARNAI

Pats atsirado tas raudongalvis ir visiems viešai per TV pareiškė – kad apie jo rezervistinį statusą visi kam reikėjo gerai žinoti! Tasai kalvis – tai A. Valionis ir išdavė visą geležinių kurpių sudėvėjimo paslaptį: neverta jomis žygiuoti Maskvon – viską žino čionykščiai, kam reikia tą žinoti! Pagalvokime ir mes čionai, Nepriklausomoj Lietuvoj turėtų rūpintis KGBistų ir rezervistų sąrašais? Kas gi galėtų būti viršesnis už juos? Kitaip tariant, kas jiems vadovauja? Sovietinėj Lietuvoj – tai buvo komunistų partijos Centro komitetas, o tiksliau – specialus skyrius jėgos struktūroms kuruoti. Taigi, partsekretorius žinojo savo specialios represinės struktūros darbuotojus, o jų sąrašai buvo planuojami, sudarinėjami, tikrinami ir saugomi CK specialiame skyriuje. Logiška, kad ir LKP CK sekretorius ir specskyriaus KGB kuratorius turi žinoti, pažinoti ir visus KGB bei rezervų sąrašus turėti. Tai

patvirtina ir A.Valionio pareiškimas, kad jis neslėpė savo statuso – visi kam reikėjo tai žinoti!

Belieka prisiminti kas buvo tada komunistų CK sekretoriumi bei specskyriaus kuratoriumi ir paprašyti iš jų tų sąrašų. Kad Lietuvai būtų geriau – kad nutraukti tą Vakarų valstybių izoliaciją bei stūmimą Putino glėbin. Kadangi neturėjom desovietizacijos įstatymo, tai buvę okupantų kolaborantai – nenu-teisti, nenubausti ir iš politinio gyvenimo neišmesti. Taigi, turėtų kur nors netoli būti ir nesunkiai surandami? Sekame: TSKP virto LKP “in corpore”, po to persikrikštijo LDDP – su tuo pačiu vadovu, vėliau susiženijo su LSDP ir perėmė jų pavardę (pavadinimą) bet paliko saviškį vadą. Išeitų, kad tas pats komunistų partsemkretorius A.M.Brazauskas, iškentęs 4 metamorfazes, ir šiandien yra socialdemokratų vadas, taigi jam ir priklausė visa KGB struktūra!

Taigi turime! Turime gyvą ir sveiką sovietinės represinės struktūros politinį vadovą ir sovietinių žygių įkvėpėją! Tai buvęs ir niekur nepražuvęs, dabar šiltai premjero kėdėje įsitaisęs, eksprezidentas A.M.Brazauskas! Tai ko mums į tą Maskvą? Nusiimame kepurėlę, žemai nusilenkiame ir maloniai paklausiamo ekskomsekretoriaus A.M. Brazausko – ar negalėtumėte duoti KGB ir rezervų sąrašų? Kad kur neprasišautumėme su valdžios vyrais ir mūsų neignoruo-tų Europa? Na, žodžiu, kad juos į antrą ar trečią eilę kur užkištume ir taip nesimaty-tų... na, kad Lietuvai būtų geriau? Juo labiau, kad prem-jeras dažnai pasigiria senai ir

gerai pažįstas tą ar aną asmenį. Na, o jei kur šiek tiek ir klystelėtų (vis tik 70 metų su kau-pu!), tai tą spragą tvirtai galėtų užpildyti daug jaunesnis (20 metų!) CK specskyriaus KGB kuratorius. Jis irgi čia pat, ne už kalnų ir marių – o lyg ir Seimo pirmininkas A. Paulauskas?

Taigi visi sovietiniai ponai ir jų tarnai gyvi – sveiki. Čia pat, šalia vienas kito. Tiesa, patys kruviniausieji – spėjo pabėgti kas į Rytus, kas į Vakarus, o kas pusiaukelėje įstrigo. Tačiau ir jie neužmiršti. Juk dažnai girdime, kad mūsų valdžios vyrai važiuoja užsienin ir susitinka su žydų bendruomene pasimato, pasišneka, pasitaria. Nors Marijos žemės piligrimams labiau derėtų Vatikanas, o ne Tel Avivas...

REZERVISTAI

Kaip neišsisukinėtų aiškiantys KGB rezervistų statusą, net arkliai aišku, kad rezervai daromi ypatingiems atvejams, iš ypatingų papildomų pajėgų, ypatingai lemiamai užduočiai atlikti. Pagal užduočių apimtį ir paskirtį papildomos pajėgos (rezervai) būna taktinės, operatyvinės, strateginės ir valstybinės paskirties.

Sąjūdžio svaiginančioje viršūnėje buvęs sovietinės Lietuvos Saugumo vadovas Ignatij Glazunov – Eismont pažadėjo išsprogdinti šią tautos viltį iš vidaus. Praėjus 15 metų galime pasitikrinti, ar jis įvykdė savo pažadus?

Pagal šiandienos turimą politinę būklę, galime su kartėliu konstatuoti, kad taktinės, operatyvinės ir strateginės užduotys KGB rezervistų atliktos, o pasekmių tauta niekaip nesu-

(Nukelta į 11 psl.)

Sopranas Skaidra Jančaitė Nepriklausomybės šventėje atlieka meninę programą.

Rimo Čepulio nuotr.

(Atkelta iš 9 psl.)

NE VISAI...

apvalumo, lygesnės jo slinkties. Tai graži daina, vis dar besiilginti turtingesnių, savitai spindinčių muzikinių spalvų. Solistės šiaip jau jausmingai sudainuotoj *Smilgelėj* (A. Budrevičius) buvo nemaža šiurkštumo gniuždančio šios dainos nuotaiką, o siekiant aukštesnių

gaidų jautėsi didvyriškos, bet kokybiškai nepasiteisinę pastangos.

Trumputė, grakščioji, spalvinga Juozo Gruodžio *Aguonėlės*, kurioje muzikos ir žodžio (Kazio Binkio) sąsaja tokia stipri, praėjo beveik nejučiomis, nepalikdama įsimintino įspūdžio. Labiau vykusi buvo A. Kačanausko *Neskink žiedų*. Šioj įdomioj dainoj Skaidra Jančaitė atsipalaidavo ir gal todėl jai sekėsi geriau. Gaila, kad dainininkė nutarė A. Klovos dainą *Dieve, žaliai nudažyk* sudainuoti, būnant apsuptai šokėjų, pačioje scenos gilumoje. Toks nelaimingas pasirinkimas visiškai suniokojo dainos žodžius. Apie juos klausytojai galėjo tik spėlioti.

Pačios solistės sukurta daina *Dvasios šviesa* (eilės V. Onaičio) buvo viena iš keletos aiškiausiai ir suprantamiausiai nuskambėjusių dainų šiame vakare. Solistės artimumas šiai dainai buvo neišvengiamai akivaizdus. Kažkaip artimes-

nės solistei (nors gal ir ne klausytojams) buvo ir dvi panašios, svajingos, ilgesingos lyg romansai, dainos: Algimanto Raudonikio *Švelnumas* ir M. Vaitkevičiaus *Mėlynakė rasa*. Kaip ir kelias ankstyvesnias šio vakaro dainas, Jančaitė jas dainavo stovėdama labai arti mikrofono, kas, šiuo atveju, nedaug padėjo – žodžiuose vos galima buvo susigaudyti. Min-daugo Tamošiūno *Pavasaris gimtinėje* galbūt buvo pati smagiausia šio vakaro daina. Atrodė, kad solistė buvo lyg ir beatsigaunanti nuo ją negailestingai persekiojusių negalių.

Koncertinė šio vakaro dalis buvo baigta Juozo Naujalio (eilės Maironio) *Lietuva brangi* ją giedant solistei ir visiems susirinkusiems. Ir vėl, solistė “pasislėpė” balsui nedėkingose scenos gelmėse! Pažymėtina, kad buvo sugiedoti visi šios giesmės posmai, giedotojų skaičiui vis mažėjant, nes dauguma teatsiminė tik du pirmuosius. Po to prasidėjo pusbalsis klaidžiojimas, tai šen tai

ten pasigaunant koki netikėtai atklydusį žodį, kaip aklai vištai grūdą.

Akivaizdu, kad solistė muzikalumo nestokoja, tačiau gaila, kad, šiame vakare, tas muzikalumas buvo griežtai apribotas anksčiau minėtų sunkumų. Esmėje, Skaidros Jančaitės balsas yra švelnus ir, jei nepertempiamas, tokiu jis ir išlieka. Tačiau, klausytojų nusivylimui, to švelnumo šiame koncerte buvo nedaug. Tai yra savotiška mįslė, nes dainininkės pastangos pasiekti klausytojus buvo nuoširdžios. Ji giliai įsijaučia į dainuojamų žodžių reikšmę, bet kaip tik čia ta, labai geidautina, suartėjimo gija ir nutrūksta. Su mikrofonais ar be jų, solistės dainuojami žodžiai ir dainų turinio aiškinimai išgaruoja lyg rūkas saulėje, neatlikę savo ypač svarbaus uždavinio. Skverbėsi mintis, kad solistei būtų mielesnė ne klasikinė, bet šiuolaikinė, avangardinė, eksperimentinė muzika, su jos naujoviškais sąskambiais, ne-

įprastais balsiniais šuoliais, bei kampuota, ir kartais sunkiai atsekama, melodijos linija.

Šio vakaro meninę programą gražiai pajvairino Clevelando lietuvaičių tautinių šokių būrelis (dešimt mergaičių, vienas skaitovas) *Žiedeliai* pašokęs tris šokius: *Polka mažylė* (muz. liaudies, choreo. V. Politaitės), *Linksmuolė polka* (muz. liaudies, choreo. B. Gaučytės) ir kiek į *Kupolinį* panašų *Naktelės žiedai* (muz. N. Čereškevičienės, choreo. Aušrinės Širvinskienės, šio darnaus vieneto vadovės). Nebe pirmą kartą mato-mi šokėjai ir šį vakarą įrodė, kad rūpestingų rankų globojami ir vedami, savo jaunatvišku jausmu ir meile lietuviškam tautiniam šokiui jie sugeba užkrėsti net ir tuos kuriems jaunystė retkarčiais pasirodo tik sapnuose. Jie ir susilaukė šilčiausio žiūrovų įvertinimo. Neabejotina, kad šis darbštus būrelis ateityje pražys tikrais žiedais.

Po vakaro meninės programos sekė vaisės, šurmulingas pasižmonėjimas ir šokiai.

RENGINIŲ KALENDORIUS

KOVO 5 d., šeštadienį: „Žaibo diena 2005“ – Clevelando LSK „Žaibo“ 55-sis gimtadienis – metinis renginys – pokylis. Naujų Žaibo garbės narių įvesdinimas, „Žirgų lenktynės“ ir t.t. Informuoja Vidas Tatarūnas, Tel: 440-209-0440; E-mail: tatarunas@ameritech.net Website: www.zaibas.org

KOVO 13 d. Pietūs padėti beglobiams vaikams Obeliuose. Ruošia „Vaiko vartai į Mokslą“ komitetas Dievo Motinos parapijoje.

KOVO 19-20 d.d.: 2005 metų Š. Amerikos lietuvių vyrų senjorų (35 metų +) krepšinio pirmenybės Clevelande. Rengia LSK Žaibas. Informuoja Vidas Tatarūnas.

KOVO 20 d. sekmadienį 11:00 v.r. tuojau po pamaldų įvyks tradicinė **Kaziuko mugė** Dievo Motinos parapijos salėse. Rengia Clevelando skautija.

BALANDŽIO 3 d. 11:30 v.r. Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 8 d. 11:30 v.r. Motinos dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 14 d., šeštadienį: Š. Amerikos lietuvių 2005-tų Metų plaukimo pirmenybės John Carrol universiteto baseine, University Heights, Ohio. Rengia LSK Žaibo plaukimo sekcija. Informuoja Algirdas Bielskus, tel: 440-833-0545; arba Pilypas Taraška, tel. 440-944-7743; ar 440-478-8539 (cell); E-mail: ptaraska@yahoo.com

GEGUŽĖS 30 d. 8:30 v.r. Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 19 d. 11:30 Tėvų dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGPJŪČIO 14 d., sekmadienį 12 val., Lietuvių klubo tradicinis pokylis Amerikos italų vietovėje, 29717 Euclid Ave, Wickliffe, OH.

RUGSĖJO 11 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

LAPKRIČIO 13 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

(Atkelta iš 10 psl.)

NACIONALINIAI KGB...

pranta bei linkusi save kaltinti visomis nuodėmėmis, kaip ir pridera doram krikščioniui.

O tuo tarpu būtent inkorporuoti į atsikuriančias visuomenines ir politines organizacijas KGB rezervistai vykdė griaujamąjį darbą. Visos dešinėsios partijos buvo suskaldytos į dvi besiriejančias dalis. O pati didžiausia, 80,000 vienijanti politkalinių ir tremtinių sąjunga – net į 5 dalis! O juk žinome, kur du pešasi – trečias laimi!

Operatyvinio KGB rezervistų darbo pasekmė – sausio 7-13 dienų įvykiai. Po rugpjūčio pučo, kai buvo paimtas respublikos Saugumo pastatas ir rajoniniai skyriai, rasti dokumentai patvirtino kruopštų pasirengimo pučui darbą, kurį masėse dirbo ne etatiniai KGBistai, o būtent, rezervistai.

Strateginis sovietų tikslas – inkorporuoti į ES Parlamentą savo rezervistus – taip pat pasiektas! Užtenka tik pažiūrėti kokios partijos Lietuvoje laimėjo daugiausiai ir galime pasakyti tikslų skaičių žmonių kas dirbs ne Lietuvos naudai. Priminsiu: 4 atstovus į Europarlamentą pasiuntė Uspaskicho vadovaujama partija, 2 atstovus – Brazausko, 2 – Landsbergio, 1 – Gentvilo (centras), 1 – Prunskienės ir Pakso – 1 atstovas. Prie tokių skaičių neverta net aiškintis, kas ten turi slapyvardį „Marija“, o kas „Senis“. Skaičiai daug iškalbingseni, juo labiau, kad juos patvirtina ir pasekmės įstatymuose! Antai, Lietuvos Baudžiamasis kodeksas baudžia už vaikų tvirkinimą iki 14 metų, o vėliau ne! Pedofilija Europoje skaitoma iki pilnametystės.

Kai atsimename Europarlamento kandidatų į vadovus pasisakymus ir skandalą kai vienas iš jų deklaravo savo krikščionišką požiūrį į šeimą, o svarbiausia – skandalo autorius – socialistus (DSE), argi aišku kam, kokią įtaką ir kieno naudai dirbs lyg ir Lietuvos deleguoti europarlamentarai?

Va čia tai jau KGB rezervistų strateginiai laimėjimai, su

toli siekiančiais tikslais ir einančiomis pasekmėmis.

Na ir belieka valstybinės paskirties užduotis. Desovietizacijos sėkmingai išvengta, taigi vienintelė valdančioji partija išliko ir be jokių nuostolių toliau valdžioje. Tiesa, kelis kartus persikrikštijusi, „demokratijos“ varden suskilusi į daugpartinę sistemą. Bet pagal darbus (prichvatizacija, negražinta žemė, turtas, indėliai ir kompensacijos) viena nuo kitos niekuo nesiskiriančios. Taigi, visi buvę – neprazuvę ir toliau valdžioje ir šiltose vietose. Maža to – demokratijos imitacija tokia sėkminga, kad Lietuva priimta į ES ir NATO.

Na ką čia dar bepridėsi? Nebent tai, kad Ignatij Glazunov – Eismont įvykdė savo pažadą.

LIUSTRACIJA - DESOVIETIZACIJA

Kaip teisingai pastebėjo prof. Voverienė, kad KGB – tai komunistų partijos durklas! Tai va, šiuos durklus labai saugiai nuo visuomenės paslėpė konservatorių priimtas Liustracijos įstatymas. Šiandien kaip panacėja nuo durklinio pavojaus ir vėl siūloma taisyti tą patį patogų Liustracijos įstatymą ir juo pridengti šalia KGBistų ir rezervistus, ir numatytus įtraukti kandidatus, stukačius bei konspiracininkus. Čia tam visutvisutėliams, kad ateity vėl koks gerai Lietuvai dirbantis nebūtų čirškinamas ant viešumo keptuvės.

Tačiau, kad ir kaip būtų tobulas Liustracijos įstatymas, visuomenei vis kyla ir kyla kudlotos mintys apie ranką, laikantią tą durklą! Pagal visų laikų įstatymus, nusikaltimo organizatorius yra pavojingesnis nei vykdytojas! Taigi lietuvių genocidą planavo ir organizavo TSKP, o vykdė visos jėgos struktūros, pradedant KGB, sribais-milicija, bei Vietrovo kareiviais ir baigiant prokuratūros ypatingų bylų skyriumi su teismais. Taigi, šalia KGBistinio durklo gražiai išsirikiuoja visų kitų ginklų arsenalas! O svarbiausia – tai tas savininkas, kuris valdo visą šią sistemą – komunistai. Tačiau nuo jų kaip vanduo nuo žąsies visa įvykdyto Genocido kaltė nubėga! Jie nekalti, jie nieko blogo tautai nedarė, tik statė ir statė – statybininkai...

Čia, atrodo, žūt būt reikia išsiaiškinti kolaboravimo su okupantu sąvoką ir baigti tą nekaltybės spektaklį.

Išvertus lietuviškai kolaboravimas skambėtų kaip bendradarbiavimas. Netgi logiškai mąstant su okupantu bendrai dirbti naikinant tautą – jau nusikaltimas. Tačiau lietuvių kalba turi tikslesnį žodį - išdavikas. Tai tas, kuris pereina į priešo pusę ir padeda jam engti užkariautą tautą. Taigi, išėity,

DIRVAI AUKOJO

V.Mažeika, Park Ridge, IL 50
B.Girmiuvienė, Allen Park, MI ..25
V.Garmus, Waterway M., FL .. 15
K.Gricius, Santa Monica, CA . 15
V.Šeštokas, Los Angeles, CA .. 10
V.Barauskas, Glendale, CA 5
A.Kazakaitis, So. Boston, MA .. 5
R.Lukas, Interlaken, NJ 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

kad lietuviškai mūsų kolaborantai komunistai turėtų vadintis tautos išdavikais.

Beje ir sovietiniame kodekse atsisakymas kolaboruoti buvo įvardintas kaip didžiosios tėvynės išdavystė.

Tautos išdavikais turėtų vadintis visa KP vadovybė, planavusi ir organizavusi bendradarbiavimą su priešu. Tai KPCK ir rajonų komitetai bei partiniai biurai įmonėse, įstaigose ir organizacijose. Ši grupė turėtų būti bent jau pašalinta iš politinio gyvenimo kaip minimum 50 metų. O Lietuvoje, atvirkščiai – jie ir toliau jau 14 metų valdžioje!

Tautos išdavikai turėjo talčininkų, kurie aktyviai statė socializmą, o vėliau ir komunizmą ir save vadino nomenklatūrininkais. Juos lietuvių kalboje vadina pakalikais, kurie turėjo būti pašalinti iš pareigų ir neleisti dirbti tose pareigose taip pat 50 metų. Ypač tai pasakytina apie sovietinius pedagogus. Tačiau Lietuvoje, visi buvę pakalikai tapo gamybos objektų savininkais – milijonieriais ir šiandien save tituluoja elitu.

Visos represinės struktūros, vykdžiusios komunistų ir nomenklatūros juodai – kruviną darbą turėjo būti teisiamos ir pagal kaltę – baudžiamos. O mūsųose atvirkščiai – dauguma teisėtvarkos ir teisėsaugos pareigūnų likosi savo vietose, kai kas persėdo į minkštesnes vietas, o etatiniai KGB istai, kurių nepriėmė į Lietuvos saugumą, įkūrė advokatų kontorą. Antai, tik Vilniuje, vietoje buvusių 2 advokatų kontorų dabar yra 256!!!

Neįtikėtina išradingai komunistai ir durklininkai išvengė desovietizacijos bei įvykdė Liustraciją! Na, dar porą štrichų pataisymui, ir galėsime teikti Gineso knygas, kaip pavyzdį, diktatūrinių kadru į vienpartinės valdžios išlaikymo srity. Kaip gyvą imitacijos pavyzdį.

A.† A.

LIUDAI APANIENEI,

mūsų brangiai sesei mirus, reiškiamo gilią užuojautą jos vyrui VINCUI APANIUI, sūnums ir visiems giminėms bei artimiesiems.

Vyr. Skaučių Židinys

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

Housekeeping / Cleaning lady

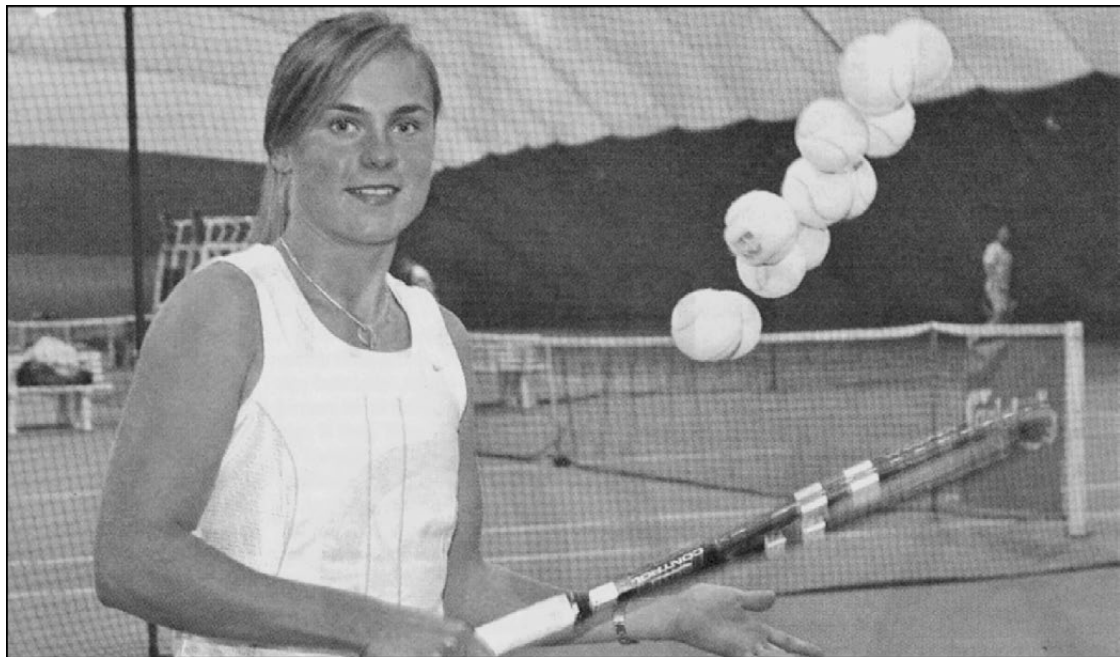
Needed Cleveland Heights and Gates Mills areas
Please Call
cell # 216-402-9780
Home # 440-423-3278
Must have transportation.
Thank You

Century 21
LEADERS

Real Estate for Your World™

Ričardas Širvinskas
440 257-5033

Iš Lietuvos Lina Stančiūtė įrašyta į geriausių pasaulio tenisininkų sarašą. Iš tūkstančio žaidėjų ji užima 276-ąją vietą.
J. Staselio nuotr.

SPORTO ŽINIOS

Vilniuje Lietuvos čempionato medalius išsidalijo laisvųjų imtynių meistrai. Sėkmingiausiai kovojo Klaipėdos stipruoliai, kurie į uostamiestį parvežė net 6 aukso medalius. Svorio iki 50 kg kategorijoje pirmąjį bronzos žetoną tarp suaugusiųjų iškovojo 15-metis klaipėdietis Irmantas Turas. Treneriai atkreipė dėmesį, jog sportininkas turi gerus duomenis, tačiau vengia daugiau treniruotis.

Austrijos sostinėje ištraukus burtus paaiškėjo, kad dėl kelialapio į 2006 metų Europos rankinio čempionato finalinį turnyrą, vyksiantį Šveicarijoje, Lietuvos rinktinė rungsis su pasaulio čempione Ispanijos komanda. Pirmosios rungtynės birželio 11 arba 12 dieną vyks Lietuvoje, o atsakomasis mačas birželio 18 arba 19 dieną - varžovų aikštėje."Galime drąsiai sakyti, kad į varžovus gavome šiuo metu stipriausią pasaulio komandą", - burtus įvertino Lietuvos komandos kapitonas Gintaras Savukynas.

Puikiais startais šiemet džiugina Klaipėdos sprinterė Lina Grinčikaitė. Ji šiais metais net tris kartus gerino Lietuvos jaunimo rekordą 60 m distancijoje. Lina sugrįžo iš Maskvos, kur dvi savaites treniravosi ir dalyvavo dvejose varžybose. Atvirajame Rusijos jaunimo lengvosios atletikos čempionate Lina ne tik tapo čempione 60 m distancijoje, bet ir pagerino jai pačiai priklausiusį Lietuvos jaunimo rekordą. Nuo šiol jis yra 7,31 sek.

Lietuvos krepšininkas Žydrūnas Ilgauskas įrodė, jog ne veltui jau antrąsyk pateko tarp ryškiausių NBA žvaigždžių. "Savaitgalis veltui nenuėjo", - pareiškė 220 cm ūgio vidurio puolėjas po NBA Visų žvaigždžių mačo Denveryje. Per "Visų žvaigždžių" rungtynes Žydrūnas Ilgauskas įrodė, kad ne be reikalo buvo išrinktas į "Rytų" komandą. Daugiausia lietuvių pastangomis antrame kėlinyje "Rytų" žvaigždės persvėrė rezultatą savo naudai ir, išlaikiusios pranašumą iki mačo pabaigos, šventė pergalę. "Mėgaujuosi šiuo laiku Denveryje, - sakė Ilgauskas. - Man buvo smagu tiek aikštėje, tiek už jos ribų". Lietuvis, rungtyniaavęs 17 min., prie "Rytų" pergalės prisidėjo 12 taškų ir 7 atkovtais kamuoliais.

Kauno "Ledo arenoje" įvykusiame dailiojo čiuožimo čempionate buvo dalijami kelialapiai į pasaulio suaugusiųjų ir jaunimo pirmenybes. Penkis iš šešių aukščiausių apdovanojimų iškovojo Kauno dailiojo čiuožimo atstovai.

Baltijos šalių lengvaatlečių mače uždarosiose patalpose Taline pasiekti du Lietuvos rekordai. Abu juos Estijoje užfiksavo šalies sprinterių komandos. LR Vilniaus "Lietuvos telekomas" pradeda naują sezoną. Taip komandos treneriai ir daugelis krepšinio specialistų vadina moterų Eurolygos atkrintamąsias kovas. Turnyro aštuntfinalyje mūsiškių varžovės bus Belgijos čempionės Namuro "Dexia" krepšininkės. Pirmasis išban-

dymas Eurolygos atkrintamųjų varžybų patirties neturinčių "Lietuvos telekomo" krepšininkių laukia sostinės "Lietuvos ryto" arenoje.

Po Klaipėdos "Neptūno" ir Vilniaus "Lietuvos ryto" rungtynių įkaitę abiejų ekipų žiūrovai savotiškai varžybas pratęsė lauke. Palaikyti savo komandos atvykę apie 20 aistruolių ėmė smurtauti prieš klaipėdiečius. Įsisiautėjusių vilniečių numalšinti nesugebėjo rungtynėse bu-dėję pareigūnai. Jiems teko iškviesti papildomą ekipažą. Aistros buvo atvėsintos, tačiau nė vienas vilnietis nesuimtas. Tai ne pirmasis incidentas, kurį "Lietuvos ryto" aistruoliai sukelia Klaipėdoje.

Kūno kultūros ir sporto departamente paskirstytos iš valstybės biudžeto 2005 metų reikmėms skirtos lėšos. Pasak KKSD generalinio direktoriaus Vyto Nėniaus, šiemet sportui skirta 44 mln. 305 tūkst. litų - beveik 4 mln. daugiau nei pernai.

Patria Imports

We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!

794 East 185th St. • 216-531-6720

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

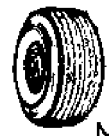

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, telkianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)